№ 27 (3870)

8 красавіка 2014 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай
і рускай мовах

Выдавец: УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

Народная Воля

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...

Якуб КОЛАС

Да ўвагі!
Хто хоча набываць газету ў офісе рэдакцыі — чакаем!

З якой нагоды беларускія ўлады не выдаюць былога прэзідэнта Кыргызстана Курманбека Бакіева, якога Першамайскі раённы суд Бішкека прыгаварыў да 25 гадоў турмы?

(Чытайце на 5-й стар.)

З 25 мая 2013 года па 1 красавіка 2014 года ў Мінску праезд у гарадскім транспарце падаражэў больш як на 200 працэнтаў. А на колькі паднялася ваша зарплата? Пенсія? Стыпендыя?

Мікалай Аўтуховіч — на волі!

Нагадаем: Мікалай Аўтуховіч быў арыштаваны 8 лютага 2009 года. У маі 2010-га Вярхоўны суд Беларусі прызнаў яго вінаватым паводле часткі 3 артыкула 295 Крымінальнага кодэкса (незаконныя дзеянні ў дачыненні да агнястрэльнай зброі, боепрыпасаў і выбуховых рэчываў) і прыгаварыў да пяці гадоў і двух месяцаў пазбаўлення волі ва ўмовах строгага рэжыму. Мікалая Аўтуховіча абвінавацілі ў перавозцы і захоўванні пяці патронаў да паляўнічай вінтоўкі. Не прайшло і два гады, як у студзені 2012 года ўмовы адбыцця пакарання палітвязню зрабілі больш жорсткімі. Суд прызнаў Аўтуховіча "злосным парушальнікам рэжыму", і з калоніі №5 у Івацэвічах яго перавялі ў гродзенскую турму.

"Народная Воля" ў свой час надрукавала "Ліст з пекла" Мікалая Аўтуховіча, які дае ўяўленне пра існуючыя ў беларускіх турмах парадкі. Але палітвязень вытрымаў усё, нават нягледзячы на тое, што гэта не першая яго судзімасць. Упершыню Мікалай Аўтуховіч быў арыштаваны ў кастрычніку 2005 года. Тады яго абвінавацілі ў нявыплаце падаткаў і пакаралі зняволеннем на тры гады. І гэта ў той час, калі ён мужна змагаўся з мясцовымі карупцыянерамі.

Магчыма, вытрымаць усе цяжкасці Аўтуховічу дазволіла яго ранейшая служба. З 1981 года ён служыў у арміі ў Саратаўскай вобласці кіроўцам у ракетных войсках стратэгічнага прызначэння. Пасля заканчэння школы прапаршчыкаў служыў у Афганістане. За ахову моста пад Кандагарам і ўдзел у іншых аперацыях яго ўзнагародзілі ордэнам **Чырвонай Зоркі**, двума медалямі — "**За адвагу**" і "**За баявыя заслугі**".

У 1991 годзе ён звольніўся з войска, вярнуўся ў родны Ваўкавыск і стаў займацца бізнесам.

Летась 7 студзеня Мікалаю Аўтуховічу споўнілася 50 гадоў. Юбілей палітвязень адзначыў за кратамі. Міжнародная супольнасць дабівалася для яго, як і для іншых беларускіх палітвязняў, вызвалення, але...

Маці Мікалая Аўтуховіча Лідзія Юліянаўна кажа:

— Прасілі дыпламаты, розныя палітыкі адпусціць на волю, і што? Адседзеў ад званка да званка. Здароўе падарвалі чалавеку. Здзекаваліся, прыніжалі, ламалі... Яму б паправіцца, у які санаторый, але зноў жа немагчыма. Далі адмыслова **нагляд на год і чатыры месяцы**, каб штодня хадзіў у міліцыю, адзначаўся. Гэта ж натуральны здзек! Як можна так рабіць, як не сорамна?! Трэба яму цяпер адпачыць, падыхаць свежым паветрам. Спадзяюся, што ўсё будзе добра, але на душы, канешне, неспакойна. Я малілася штодня, каб толькі дачакацца, пабачыцца з ім... Вельмі ўдзячная людзям, якія дапамагалі мне, падтрымлівалі добрым словам!

Любоў ЛУНЁВА.

SOS!

Арсений Яценюк: цель Кремля — расчленение и уничтожение Украины

Премьер-министр Украины Арсений Яценюк заявил, что в восточных областях страны претворяется в жизнь план вторжения иностранных войск в Украину.

"Всем абсолютно ясно, что происходит реализация антиукраинского, антидонецкого, антилуганского и антихарьковского плана. Плана по дестабилизации ситуации, плана, по которому иностранные войска перешли бы границу и захватили территорию (нашей) страны. Мы этого не допустим", — сказал Яценюк на заседании правительства в понедельник.

В воскресенье в Донецке, Луганске и Харькове прошли сепаратистские акции, во время которых были захвачены здания областных госадминистраций и управление СБУ. В Донецке сепаратисты объявили о создании "Донецкой народной республики" и просят Россию прислать миротворцев.

Украинские власти также не раз выражали озабоченность увеличением числа российских военнослужащих у восточной границы Украины.

Арсений Яценюк заявил, что жители юго-востока страны хотят жить в единой Украине. *"Любые призывы к федерализации являются попыткой уничтожения украинской государственности по сценарию, который был написан в России и цель которого — расчленение и уничтожение Украины. И превращение части Украины в территорию рабства под диктатом РФ. Этого не будет",* — сказал Яценюк.

В связи с последними событиями на востоке Украины исполняющий обязанности президента Украины Александр Турчинов отменил свой визит в Литву и собрал экстренное совещание руководителей силовых ведомств. Пока украинские правоохранители имеют приказ не применять оружие. Власти в Киеве боятся, что, если прольется кровь, Россия введет на территорию Украины свои танки для "братской помощи" и повторит в восточных и юго-восточных областях Украины крымский сценарий.

Подготовил Сергей ИВАНОВ.

ПРЯМАЯ ЛИНИЯ

Бесплодие — не приговор

По статистике ВОЗ, 15 процентов супружеских пар не могут зачать ребенка естественным путем. И эта цифра постоянно растет.

— Почему важно планировать беременность?

— Что может привести к бесплодию?

— Может ли продолжительное применение контрацептивов стать причиной бесплодия?

— Всем ли помогают в борьбе с бесплодием вспомогательные репродуктивные технологии?

— Каков процент удачи при проведении ЭКО?

На эти и другие вопросы на прямой линии ответят врачи-гинекологи медицинского центра "ЛОДЭ" — врач высшей категории ***Лариса Викторовна КОЛОБУХОВА*** *и врач 1-й категории* ***Наталья Ивановна ДРИВИЛО.***

Звоните в среду ***9 апреля с 10.30 до 12.00*** *по телефону* ***328-68-41.***

Присылайте свои вопросы заранее по электронной почте nvonlineinfo@gmail.com с пометкой "Прямая линия".

НА ГРАНИЦЕ С БЕЛАРУСЬЮ

Украина стягивает БТР и зенитные комплексы к границе с Беларусью.

На международной трассе, ведущей к украинскому переходу "Новые Яриловичи", который находится на границе с Беларусью, в последнее время наблюдается большое движение.

И если в феврале активизировались грузовые перевозки в объемах, которые превышали обычные, "довоенные", то сейчас довольно активно перемещается и военная техника.

Заметно, что БТР и зенитные установки появились на трассе 4 апреля — через 6 дней после встречи белорусского правителя и временного главы Украины Александра Турчинова. Именно тогда Лукашенко заверил официальный Киев, что с территории Беларуси на украинскую землю не попадет ни один военнослужащий "третьей страны".

Сначала несколько единиц военной техники стояли на обочине трассы, начиная с Козельца (148 километров от границы с Беларусью). А 7 апреля колонны ехали уже в сопровождении украинской ГАИ.

Концентрацию войск неподалеку от Беларуси можно объяснить и тем, что вблизи села Кипти (146 км до белорусской границы и 434 км до российской границы) на Черниговщине, начинается трасса М-03, которая ведет уже в российский город Брянск, куда накануне агрессии в Крыму Россия стягивала свои войска.

По сведениям экспертов, Россия держит на границе с Украиной 1000 танков и БТР и 40 тысяч солдат. На территории нашей страны на протяжении последних месяцев неоднократно проводились совместные военные маневры. В конце прошлой недели также стало известно о новых учениях ВВС и подразделений ПВО в Беларуси.

(Продолжение темы на 5-й стр.)

МЫ ПОМНИМ...

Людмила КАРПЕНКО:

«Время не лечит...»

Со дня смерти известного белорусского политика Геннадия Карпенко прошло уже 15 лет. Его вдова говорит, что время совсем не лечит. И за эти годы у нее боль от потери любимого человека не прошла. "Она просто стала хронической", — констатирует Людмила Филипповна.

— Как раз в эти дни в крупной немецкой газете "Штутгарте цайтунг" выходит большая статья про Геннадия Карпенко, *— рассказала "Народной Воле" Людмила Филипповна.*— Ко мне приходила журналистка, мы беседовали, листая семейный альбом. И мне очень приятно, что не забывают... Я в очередную годовщину смерти мужа получила несколько звонков, sms и электронных сообщений, а из Беларуси, к сожалению, до меня дошла только одна весточка... Еще вчера прочла заметку на одном из независимых белорусских сайтов и была приятно удивлена комментариями: все-таки люди еще помнят Геннадия, раз пишут о нем такие теплые слова!..

Я сейчас у дочки во Франкфурте. Утром мы поехали в православную церковь, поставили свечку, отстояли службу, вспомнили Геннадия. И дома у его портрета целый день горела церковная свеча...

Говорят, что время лечит. Ничего оно не лечит! Я в этом убедилась на собственном опыте. Может быть, что-то зависит от того, в каком возрасте произошла потеря близкого человека, какой была совместная жизнь... У нас все было хорошо. Поэтому до сих пор и ноет сердце...

КСТАТИ

«Отказываться от белорусского паспорта не намерена!»

Людмила Карпенко подала документы на оформление немецкого гражданства.

— Думаю, к концу года этот вопрос должен решиться, *— говорит Людмила Филипповна.* — При этом отказываться от белорусского паспорта я не намерена. И поскольку уезжала из страны по политическим причинам, есть возможность сохранить два гражданства. Мои дети уже имеют немецкое гражданство, но и от белорусского не отказывались, у них два паспорта.

За все эти годы ни вдова Геннадия Карпенко, ни его дети и внуки в Беларусь не приезжали.

— Во-первых, не было такой возможности, а во-вторых, не ясно, как это будет воспринято, *— объясняет Людмила Карпенко.* — Ведь я не раз очень резко высказывалась в адрес А.Лукашенко, а он довольно жестокий и, как мне кажется, мстительный человек... Но как только ситуация в Беларуси изменится, мы обязательно вернемся.

Марина КОКТЫШ.

СТОП-КАДР

Каким он парнем был!

Геннадий Карпенко (справа), Юрий Захаренко и Юрий Ходыко на демонстрации.

ИЗ ЛИЧНОГО ДЕЛА

Геннадий Дмитриевич Карпенко, белорусский политический деятель, зампредседателя Верховного Совета Беларуси в 1995—1996 годах.

Родился 17 сентября 1949 года, умер 6 апреля 1999 года (49 лет).

Окончил Белорусский политехнический институт. Работал в Институте ядерной энергетики Академии наук Беларуси. С 1983 года работал в НПО порошковой металлургии.

В 1987—1990 годах — директор завода порошковой металлургии в г.Молодечно.

В 1990 году избран депутатом Верховного Совета 12-го созыва, а затем председателем комиссии по науке и научно-техническому прогрессу.

С 1991-го по 1994 год — председатель Молодечненского горисполкома. В 1995 году вновь избран депутатом Верховного Совета 13-го созыва, а затем — заместителем председателя Верховного Совета. Заместитель председателя Объединенной гражданской партии, глава созданного белорусской оппозицией Национального исполнительного комитета.

Доктор технических наук, член-корреспондент Национальной академии наук, заслуженный деятель науки БССР, лауреат Государственной премии в области науки и техники. Автор 40 изобретений.

Скончался Геннадий Карпенко 6 апреля 1999 года в 7.00 от кровоизлияния в мозг. За неделю до этого у политика случился инсульт. Родственники и представители оппозиции сомневаются в естественных причинах его смерти. Смерть политика была неожиданной, так как перед этим он не жаловался на плохое здоровье. Геннадий Карпенко умер за месяц до альтернативных президентских выборов, сторонники проведения которых отказались признать навязанные изменения в Конституции, которые продлевали срок президентских полномочий на два года.

ДИПЛОМАТИЧЕСКИЙ КЛУБ

Вольфрам МААС,
Чрезвычайный и Полномочный Посол Германии в Беларуси:

«Самую большую проблему я вижу в нечестности, в злоупотреблении доверием...»

По традиции "Народная Воля" обращается с просьбой о неформальном интервью к дипломатам высокого ранга, которые не так давно приехали с миссией в нашу страну. Обратились мы и к Чрезвычайному и Полномочному Послу Германии в Беларуси господину Вольфраму МААСУ, который работает у нас уже полтора года. Наша беседа за чашкой кофе с белорусскими вафлями и печеньем была неспешной и, как мне показалось, весьма доверительной.

— Господин Маас, я прочитала вашу биографию и узнала, что вы получили солидное математическое образование в университете. Тем не менее стали послом. Почему вы решили оставить математику, царицу всех наук, ради французской науки — дипломатии?

— Да, в свое время это стало вызовом для меня. Должен заметить, что на этот вопрос мне приходится отвечать на протяжении всей своей деятельности, мой профессиональный зигзаг не всем сразу понятен. Но в Германии доступ к дипломатической службе довольно открытый для людей из других профессий — это обстоятельство пришлось мне на руку. У нас для того, чтобы подать заявку на дипломатическую службу, вам нужно только обладать дипломом о высшем образовании. Заявки принимаются от желающих по всей стране. Потом среди них проводится национальный конкурс, и по его итогам вас принимают на дипломатическую службу или нет. Мне повезло, меня приняли. Таким образом, я имел привилегию после занятий математикой стать дипломатом — эта наука показалась мне предпочтительнее с точки зрения моего личного интереса к ней.

— И ни разу не пожалели?

— Конечно нет. Откровенно говоря, если бы сегодня я делал выбор, то снова выбрал бы ту же самую науку для высшего образования. И потом ту же самую профессию для работы.

— Как известно, работа дипломата не имеет нормированного графика, часто вам приходится поздно ужинать на приемах, употреблять спиртное, совершать многочасовые авиаперелеты, не считаясь со временем суток. Как удается сохранять здоровье, держать форму?

— Действительно, у посла, как и у любого другого руководителя, рабочий день никогда не кончается. Сколько бы вы ни сделали за день, работа есть всегда, она всегда остается. Вы правы, это такая деятельность, при которой на часы смотреть нельзя. Но здоровье, слава Богу, у меня крепкое, волноваться о нем никогда не приходилось. А вот что касается поддержания себя в хорошей форме, то я, пожалуй, никогда в такой форме и не был, так что волноваться о ее хорошем поддержании мне не приходится.

— **Отдаю должное вашему чувству юмора, господин Посол. Несколько дней назад я вернулась из Берлина, где побывала в вашей знаменитой Штаатсопере (правда, из-за реконструкции театра его труппа работает в другом здании). Это было моей давней мечтой. Позвольте спросить: а вы поклонник музыки? Часто ли бываете в опере или в филармонии — Берлинский филармонический оркестр, как известно, тоже знаменит на весь мир?**

— Да, я несколько раз слушал этот замечательный коллектив, с возрастом я вообще все больше и больше наслаждаюсь классической музыкой и в Минске по вечерам часто хожу в оперу и в филармонию. А в Штаатсопере — вы, наверное, не поверите — я был пока один-единственный раз. Дело в том, что я никогда не жил в Берлине. До 1999 года федеральной столицей был Бонн, и я жил в Бонне, а с 1999 года, когда столицей стал Берлин, я непрестанно нахожусь за границей по службе.

— Вот как...

— Заметно, что вы не рассчитывали на такой ответ, но тем интервью интереснее, правда?

— Несомненно. Мне понравилась публика в театре: мужчин разного возраста в зале сидело гораздо больше, чем женщин. У нас наоборот: больше половины в зале — это женщины и дети.

— Просто женщины у вас интеллектуалы. А мужчинам, видимо, приходится много работать, как говорится, вкалывать.

— Интересно, что настоящий дипломат берет с собой в командировку? Без чего вам сложно обойтись каждый день на рабочем месте?

— Что касается первой части вашего вопроса, то здесь, в Беларуси, я ограничиваю командировки одним днем, поэтому с собой беру конкретно только те документы, которые нужны для проведения запланированных встреч. Что касается вообще работы, то большую часть времени я предпочитаю проводить в домашнем кабинете, а там обычно доминируют компьютер и опять-таки рабочие документы, в которые нужно углубляться. Вообще работа в домашнем кабинете всегда гораздо продуктивнее, потому что здесь, в офисе, меня то и дело кто-то отвлекает.

— Мой следующий вопрос, если позволите, о морали: с какими дурными привычками, на ваш взгляд, людям нужно было бы расстаться в первую очередь?

— Если в общих словах ответить на ваш вопрос, то от всякой дурной привычки, тем более заметив ее, следует немедленно отказаться. То есть я не знаю такой дурной привычки, которая стоила бы того, чтобы ее сохранять. Но самую большую проблему я вижу в нечестности, в злоупотреблении доверием. Я прекрасно смирюсь с тем, что у человека другое мнение: хорошо даже поспорить об этих расхождениях. Но мне не нравится быть обманутым!

— Вы, наверное, уже заметили, что белорусы очень любят свои загородные домики, свои дачи, увлекаются огородничеством и цветоводством. А у вас есть дом на природе? Если есть, то что растет на вашем участке?

— Действительно, в течение уже 30 лет я владею небольшим загородным домиком недалеко от Бонна. Там маленький, совсем маленький огородик и много цветов — их начальником является жена. А я, должен признаться, не отношусь к тем, кто страждет работать на земле. Наверное, это рефлекс из детства, когда мать то и дело заставляла нас, детей, помогать ей на огороде.

— Я видела около Берлина такие малюсенькие дачи — на один гамак и одну елку. Это, наверное, участки, оставшиеся еще от ГДР. А в западной части страны таких нет и не было?

— Гораздо реже, но они тоже бывают. Правда, дачная культура в Восточной Германии сейчас меняется. А раньше и в западной части Германии маленьких участков (иногда даже без дома) было немало, так как масса населения жила в многоквартирных блоках и людям хотелось выехать на природу. Недалеко от моего загородного дома, буквально в пределах километра, и теперь, кажется, сохранился такой поселок с очень маленькими участками и крохотными домишками на них. Сейчас люди приезжают туда только отдыхать. А раньше на них обязательно что-то возделывалось, это было дополнительным источником пропитания для семьи.

— А вы родились в большой семье?

— Да, нас у родителей четверо сыновей.

— Ваше высшее образование было большой материальной нагрузкой для семьи?

— Для моих родителей это была главная цель — дать образование детям. Так и получилось, что все мы, четыре брата, имеем высшее образование.

— Какая поездка по Беларуси запомнилась вам больше всего?

— Должен сказать, что я стараюсь часто выезжать за пределы Минска. Я побывал во всех областных центрах за исключением Могилева, куда тоже скоро собираюсь. В выходные люблю выехать за город, но для таких вылазок предпочитаю хорошую летнюю погоду, а не плохую осеннюю или зимнюю. Запомнилось прекрасное воскресенье, которое я провел в Несвиже. Очень большое впечатление произвел на меня дворцовый ансамбль в Гомеле. Посещал я и религиозные места: Браслав, Будслав. Я поразился сильному эмоциональному магнетизму, который исходил от верующих людей. Дважды побывал в Гродно. Очень интересный город: не без волнения стоял я на берегу реки Неман, которая в немецком языке называется Мемель.

— Как вы считаете, какие перспективы товарооборота между нашими странами? Насколько вы, уважаемый господин Посол, довольны германо-белорусскими экономическими отношениями?

— Я мог бы вернуться к моим словам, что работа посла такова, что довольным полностью ты в принципе быть не можешь — всегда хочется сделать что-то большее. Это, так сказать, некий постоянный отрицательный фон. А положительный состоит в том, что по товарообороту среди западных партнеров Беларуси Федеративная Республика Германия заняла в прошлом году первое место. Но я, конечно, убежден, что этот товарообмен мог бы быть более сбалансированным, поскольку сегодня наблюдается большой перевес экспорта из Германии в Беларусь. В принципе, я вижу возможности более сильного экономического переплетения, интенсификации взаимоотношений. Ввиду географического положения вашей страны, а также человеческого потенциала я убежден, что можно найти гораздо больше товаров, которые были бы интересны для германского рынка.

— Как вы думаете, возможно ли возрождение работы белорусско-германского Совета по торгово-экономическому сотрудничеству (он не работает с 2009 года)?

— Я очень надеюсь на его возрождение, но для этого нужны соответствующие предпосылки. На уровне предприятий у нас, конечно, весьма хорошие экономические контакты. На уровне рабочих групп идет обмен информацией, но для полного возрождения деятельности совета, о котором вы упомянули, очень важны политические взаимосвязи. И в этом отношении предстоит еще кое-что сделать.

— Коррупция по-прежнему относится к самым острым проблемам бизнеса. Как вы оцениваете подвижки в нашей стране в этом направлении?

— Для любого бизнесмена коррупция — большая проблема: не станешь играть "по правилам", не получишь сделку. Но подобная ситуация для немецких бизнесменов чревата уголовным наказанием, потому что если кто-то из них идет на это преступление, то рискует попасть в тюрьму: у нас на этот счет очень строгое законодательство, причем независимо от того, где совершается коррупционное преступление — в стране или за границей. Поэтому мы очень заинтересованы в том, чтобы в соседнем государстве принималось как можно больше усилий по предотвращению коррупции. А если заглянуть в здешние средства массовой информации и прислушаться к словам на эту тему вашего президента, а также председателя Палаты представителей вашего парламента, который высказался на днях, то понимаешь, что проблема в обществе, несомненно, существует. Поэтому я желаю успеха в борьбе с коррупцией, которая должна быть уничтожена в зародыше.

— Господин Посол, мои друзья, русскоязычные люди, которые живут в Германии, рассказывают, что немецкие СМИ сообщают о Беларуси мало, но всегда по принципу "или плохо, или ничего". Как вам думается, есть ли у немецких СМИ основания постоянно ругать Беларусь?

— Сначала что касается ситуации как таковой. К сожалению, я должен с вами согласиться: знания о Беларуси в Германии не очень глубокие. Поэтому я прилагаю большие усилия, чтобы состоялось как можно больше взаимных встреч, во время которых участники узнали бы друг друга и, естественно, страну друг друга. Что касается СМИ, которые являются главным средством, транслирующим в Германию знания о другой стране, то тут надо делать различия между двумя вещами. Я не верю, что в немецких СМИ больше неправдивой информации, чем правдивой. Но что очевидно: информации о Беларуси слишком мало, и она выборочная, а в итоге — слишком однобокая. Потому что Беларусь — это все-таки нечто большее, чем то, что о ней можно прочесть в немецких СМИ. Поскольку вы сами журналист, то, возможно, согласитесь со мной, что вашему брату гораздо интереснее преподнести читателям сенсационную новость, нежели сообщение, в ядре своем положительное, но — скучное. Поэтому лично я могу лишь рекомендовать Беларуси предпринимать как можно больше усилий для производства положительных новостей.

— Посольство Германии довольно активно участвует в культурной жизни нашей страны. А какими новыми социально-культурными, образовательными инициативами вы могли бы поделиться с читателями нашей газеты уже сегодня?

— Каждый год в октябре проходят Недели Германии, которые насыщены выставками, концертами, встречами. Но нынешний год особый: исполняется 100 лет с начала Первой мировой войны, 70-летие освобождения Беларуси, 25-летие падения Берлинской стены. Во второй половине июня мы совместно с белорусами, англичанами, французами, чехами — боюсь, не забыл ли кого, — проведем неделю кино, посвященную 100-летию с начала Первой мировой войны. Хотел бы также обратить внимание на наше сотрудничество в академической сфере. В Беларуси работает довольно внушительная система специализированных школ, в которых углубленно изучают немецкий язык. Всякий раз во время поездок по стране я посещаю эти школы и всегда нахожусь под глубоким впечатлением от качества преподавания и заинтересованности детей, а также от радости, с которой они изучают немецкий. Мы пытаемся оказывать таким школам посильную поддержку. Мы также активно сотрудничаем со студентами Лингвистического университета, изучающими язык. Я считаю это важной основой для взаимопонимания между народами. Я всегда рад, когда слышу о культурных обменах, когда дети из Германии на несколько недель приезжают в Беларусь.

— Не могу не спросить о том, какой интерес проявляете лично вы к чемпионату мира по хоккею, который вот-вот пройдет в Минске?

— Честно сказать, это было много лет назад, когда я сидел перед телевизором и неотрывно следил за игрой немецкой команды в тех исключительных случаях, когда она еще была успешной. Хоккей на льду не относится к тем видам спорта, к которым я питаю наибольший интерес. Но я отдаю должное тому, что в Беларуси хоккей имеет высокую репутацию. Я уже дважды посещал игры в Минске, и это было впервые в моей жизни. Могу раскрыть тайну: я сейчас веду подготовку, и если не случится ничего непредвиденного, то мои планы осуществятся, а именно большой прием по случаю чемпионата и присутствие на этом приеме немецкой сборной команды, а также граждан Беларуси, болельщиков и спортсменов — чтобы они могли пообщаться друг с другом.

— И ваши пожелания читателям "Народной Воли", господин Посол...

— Существует слишком много тех, кто из корыстных интересов пытается подать факты в неверном свете. Поэтому я хочу пожелать читателям вашей газеты, а также читателям всех белорусских СМИ, чтобы им предоставляли только объективную информацию о своей стране и обо всем мире. Я считаю это вызовом для любого журналиста — в силу своих возможностей стараться преподносить как можно более правдивую картину мира.

— Большое спасибо!

Елена МОЛОЧКО.

УЧОРА

Купять — не купяць

Рашэнне аб продажы акцый беларускіх нафтаперапрацоўчых заводаў да гэтага часу не прынята, заявіў учора намеснік старшыні дзяржканцэрна "Белнафтахім" Уладзімір Сізоў. *"У нас ёсць звароты расійскіх кампаній, якія выказваюць зацікаўленасць у набыцці долі маёмасці беларускіх НПЗ, аднак ніякіх рашэнняў па гэтым пытанні пакуль не прынята",* — сказаў Сізоў.

Ад пашыраных каментарыяў па гэтым пытанні ён адмовіўся, адзначыў толькі, што канцэрн не з'яўляецца ўласнікам НПЗ і таму рашэнняў аб продажы заводаў прымаць не можа. Сізоў нагадаў, што, напрыклад, "Славнефти" належаць 42% акцый Мазырскага нафтаперапрацоўчага завода.

Новы музей адкрыецца 8 мая

— Станцыя метро "Малінаўка", аквапарк і музей гісторыі Вялікай Айчыннай вайны павінны быць адкрыты для наведванняў 8 мая. Гэта абмеркаванню не падлягае, аб'екты павінны быць гатовы да тэрміну. Да 9 мая павінна быць выканана ў поўным аб'ёме добраўпарадкаванне тэрыторыі Музея гісторыі ВАВ. Аб'ект дзяржаўнай значнасці павінен да 9 мая быць гатовы да наведвання, а не да адкрыцця, — заявіў учора на аператыўнай нарадзе ў мэрыі старшыня Мінгарвыканкама **Мікалай Ладуцька.**

Як вядома, згодна з першапачатковымі планамі, велічны будынак са шкляным купалам пад чырвоным сцягам павінен быў пачаць працу толькі 3 ліпеня і стаць каштоўным падарункам да 70-годдзя вызвалення Беларусі. Аднак гарадскія ўлады, мабыць, вырашылі здзівіць архітэктурнай работай гасцей чэмпіянату свету па хакеі.

Мінюст вынес папярэджанне Аб'яднанай грамадзянскай партыі

Падрабязнасці пакуль невядомыя. *"Але, наколькі я разумею, папярэджанне звязана з дзейнасцю АГП падчас мясцовай выбарчай кампаніі",* — сказаў намеснік старшыні Аб'яднанай грамадзянскай партыі Леў Марголін. У АГП не выключаюць, што адным з наступных крокаў улад могуць стаць дзеянні па ліквідацыі партыі.

Падчас апошняй выбарчай кампаніі — выбараў у мясцовыя Саветы дэпутатаў — прадстаўнікі АГП неаднаразова заяўлялі, што сапраўдных выбараў, сумленных і свабодных, у Беларусі няма. Але, як ні дзіўна, партыя прыняла рашэнне вылучаць кандыдатаў у дэпутаты.

Мінус 1,4 мільярда долараў

Паводле звестак Нацыянальнага банка, за тры месяцы з пачатку 2014 года скарачэнне золатавалютных рэзерваў склала 935,8 млн долараў.

У 2013 годзе золатавалютныя рэзервы, паводле планаў улад, павінны былі вырасці на 300—700 млн долараў, аднак па факце адбылося іх скарачэнне — на 1,4 млрд долараў (з 8 млрд 95 млн).

На 1 працэнт

Так, стаўка рэфінансавання зніжаецца на 1% — з 23,5% да 22,5% гадавых. Такое рашэнне прынята ў Нацыянальным банку Беларусі. Цяперашняя стаўка рэфінансавання заставалася нязменнай з ліпеня 2013 года.

Паводле асноўных кірункаў грашова-крэдытнай палітыкі на 2014 год стаўка рэфінансавання ў сярэднім за год павінна скласці 14—16%. Аднак у студзені—сакавіку Нацыянальны банк пакуль захоўваў нязменнай існуючы ўзровень стаўкі рэфінансавання.

НЕЗАВИСИМАЯ ЭКСПЕРТИЗА

Борис ЖЕЛИБА,
доктор экономических наук, профессор

«Газовая дубина» Путина для Украины

"...Я ни одного шага не делаю без согласования с руководством Российской Федерации, если вопрос касается России" — цитирует агентство БЕЛТА Александра Лукашенко на его встрече с губернатором Калужской области. Хочется добавить: и шагаем след в след за экономикой России. Ее рост в текущем году может оказаться близким к нулевому, а стагнация вряд ли ограничится первым полугодием. Так заявил замминистра экономики России Клепач. Опрошенные агентством "Рейтер" экономисты ожидают подъема российской экономики всего лишь на 0,8% при официальном прогнозе 2,5%. Сам министр экономики Улюкаев предрекал рост экономики и того меньше — 0,6% при оттоке капитала из страны в 100 миллиардов долларов и рецессию при бегстве капитала в 150 миллиардов.

Заметим, после аннексии Крыма отток капиталов активизировался. По состоянию на 21 марта, золотовалютные резервы России составляли 486,6 миллиарда долларов. За предшествующую неделю они сократились на 2,6 миллиарда. Это при том, что общие внешние долги страны только Западу оцениваются примерно в 700 миллиардов долларов. Несмотря на усилия российского Центробанка, за 1-й квартал российский рубль девальвировался к доллару на 9,04% — с 32,73 до 35,69 рубля за "зеленый".

В социальную систему и инфраструктуру Крыма России предстоит вложить десятки миллиардов долларов. Чтобы как-то компенсировать эти затраты и вывести экономику из стагнации, российское руководство прибегло к излюбленному старому методу, которым оно пользовалось в свое время в отношении стран Балтии: установить заведомо неподъемные цены на российский газ. Прибалтам ради экономии топлива пришлось померзнуть не одну зиму, но они, одержимые национальной идеей, выстояли. Российский "Газпром" выставил Украине новую цену за свой газ — 485 долларов за 1000 кубических метров. Вполне ясно, Путин взял курс на экономическое удушение Украины. Естественно, понимая, что о скидке на газ, которую выторговал у Путина Янукович, придется забыть. Украина заявила, что больше 368 долларов платить не собирается, считая это "красной ценой". В самом деле, если сравнить, сколько за газпромовское топливо платят страны Центральной и Западной Европы, да учесть плечо доставки газа, которое для Украины несравненно короче, чем для этих стран, такая цена была бы вполне справедливой.

А по какой цене поставляет "Газпром" природный газ другим европейским странам? Не удивительно, что самый дешевый газ из России получает ее верный политический союзник, сателлит и вассал — Беларусь: 182 доллара за 1000 кубических метров. Но и при такой цене ее экономика еле выживает, и то благодаря тем же российским кредитам. 189 долларов платит ее верный союзник Армения, которая одна из первых продала "Газпрому" свою газотранспортную систему. Ей необходимо российское оружие и покровительство в противостоянии с Азербайджаном за Карабах. 240 долларов платит Приднестровье, в котором как стояли, так и стоят российские войска и роль которого в свете российско-украинского кризиса неизмеримо возросла.

А вот странам, отношения с которыми у России были более чем прохладные, цена на голубое топливо выставлена соответствующая: для Польши — 528 долларов, для Чехии — 503 доллара. И ничего, их экономики вполне успешно развиваются. Сравните: более западная Франция платит 394 доллара, Великобритания, у которой есть и свой газ, — 313 долларов. А мощная экономика Германии — всего 379 долларов. Именно друг Путина бывший канцлер Германии Шредер возглавляет совет директоров компании Nord Stream, что совместно с Россией строила газопровод в Европу "Северный поток". В свое время другу Берлускони Путин тоже давал скидку. Поэтому неблизкая Италия платит 440 долларов. Также неблизкая Турция получила скидку на газ за содействие в строительстве "Южного потока" и платит 407 долларов. Как видим, раскладка цен у "Газпрома" не столько экономическая, сколько политическая. Не понравился чем-то Путину — попрощайся с "родственной" ценой. Многие западные политики это понимали и не устают предупреждать руководство своих стран об опасности чрезмерной энергетической зависимости от России. Очередной замах газпромовской "газовой дубины" на Украину — верное тому доказательство.

Украина еще не получила западной помощи и, конечно, пока не в состоянии не то что расплачиваться за газ по новым ценам, но и вернуть текущие долги. Так что с началом апреля, когда начали действовать новые российские условия, может начаться очередная "газовая война", которая, кстати, не столь уж давно была и между Россией и Беларусью. Европе грозит по меньшей мере отбор Украиной газа, предназначенного для нее, на свои нужды. Правда, европейцы могут помочь Украине реверсивными поставками того же российского газа со своего, западного вектора. Но это пока разговоры. Как и разговоры американского президента Обамы о том, что США покроют потребности Европы поставками сланцевого газа, добычу которого они резко наращивают, используя современные американские технологии. По меньшей мере чтобы свести к минимуму энергетическую зависимость Европы от России. Однако себестоимость добычи природного газа "Газпромом" составляет порядка 50 долларов за 1000 кубических метров, а добычи сланцевого газа — от 80 до 110 долларов. Кроме того, на что обратил внимание российский посол в Беларуси Суриков, этот газ транспортируют специальные суда-рефрижераторы в сжиженном состоянии. Их надо иметь в достаточном количестве. Необходимо создавать соответствующую портовую инфраструктуру. А это требует времени.

Короче говоря, каша заваривается с Украиной нешуточная. А возможно, и долгоиграющая. И здесь все средства могут быть хороши. В том числе и "газовая дубина" Путина в ответ на экономические санкции Запада. Не зря же руководство России так старательно и настойчиво прокладывало нити газопроводов на Запад. Противостоять Западу геополитически да и в военном отношении, наращивая собственный военно-промышленный комплекс, для Путина, надо понимать, самый кайф. Это гораздо приятнее, чем "отмывать" свою необъятную страну, которая со времен Лермонтова немногим для мира изменилась.

Чаму Януковічу да Калякіна расці і расці?

Мы ўжо паведамлялі, што спроба "штурму" Мінгарсавета, які на гэтых мясцовых выбарах абяцалі прадстаўнікі беларускай апазіцыі, аказалася няўдалай. Але, як высвятляецца, і штурму фактычна не было. Бо толькі прадстаўнікі Партыі левых "Справядлівы свет" стрымалі слова і больш-менш актыўна пайшлі на выбары.

Затое цяпер можна цвёрда сказаць, хто з апазіцыянераў, згодна з афіцыйнымі дадзенымі Цэнтрвыбаркама, самы папулярны ў сталіцы. Гэта **Сяргей Іванавіч Калякін.**

Аляксей Янукевіч, старшыня Партыі БНФ, у Галадзедаўскай акрузе ў Мінску набраў 278 галасоў. Удзел у галасаванні прынялі 14.232 выбаршчыкі. Такім чынам, узровень падтрымкі аказаўся вельмі і вельмі нізкі — 1,95%.

Артур Фінькевіч, лідар незарэгістраванага руху "Маладая Беларусь", балатаваўся ў Лошыцы. Тут з 14.495 выбаршчыкаў за яго прагаласавалі 458. Гэта не нашмат лепшы вынік — 3,1%.

Сяргей Вазняк, член партыі левых "Справядлівы свет", адзін з лідараў кампаніі "Гавары праўду!", балатаваўся па Кальварыйскай акрузе. Ён набраў 1012 галасоў з 13.697 магчымых (менавіта столькі выбаршчыкаў, згодна з дакументамі, узялі ўдзел у галасаванні). Такім чынам, Вазняк набраў 7,38% галасоў.

Валерый Ухналёў, намеснік старшыні Партыі левых "Справядлівы свет", праводзіў выбарчую кампанію ў Акадэмічнай акрузе. Ён набраў 1165 галасоў, ці 9,67%, бо ўдзел у галасаванні тут бралі 12.036 выбаршчыкаў.

Найбольшую колькасць галасоў з усіх апазіцыянераў набраў **Сяргей Калякін.** Старшыня Партыі левых "Справядлівы свет" ішоў у дэпутаты па Куйбышаўскай выбарчай акрузе. Яму аддалі галасы 1815 выбаршчыкаў з 13.870 чалавек, што бралі ўдзел у галасаванні. Такім чынам, афіцыйна абвешчаны вынік падтрымкі (іншымі словамі, рэйтынг Калякіна не меншы за гэтую лічбу, бо афіцыйныя выбаркамы наўрад ці "дадавалі" яму галасы, хутчэй — наадварот) — 13%.

Алена НОВІКАВА.

АДКРЫТЫМ ТЭКСТАМ

Зноў воз наперадзе каня

Не, няма ў нас апазіцыі, якая па-сапраўднаму змагалася б за перамогу на выбарах. На мой погляд, ёсць група людзей, якія хочуць удзельнічаць у чарговым спектаклі па сцэнарыі ўлады. Вось ужо і пра нейкі Кангрэс загаварылі, маўляў, толькі на ім можна вызначыць адзінага кандыдата ад дэмакратычнай грамадскасці.

Як быццам гэта выратаванне! Колькі за апошнія амаль два дзясяткі гадоў у краіне было выбараў і з адзіным кандыдатам, і з мноствам — вынік нулявы. Чаму? Таму што пасля 1994 года нармальных, чэсных выбараў у нас не было. Падобна на тое, што іх не будзе і на гэты раз. Хоць Ісуса Хрыста рабіце адзіным кандыдатам — не выйграе ён у Лукашэнкі з Ярмошынай. Таму ўся сённяшняя балбатня апазіцыі аб тым, хто ад яе будзе змагацца за пасаду прэзідэнта, — пустая трата часу.

Спадары Някляеў, Лябедзька, Дзмітрыеў, Рымашэўскі, Севярынец і ўсе іншыя лідары апазіцыі! Не займайцеся палітыканствам! Чаму вы не ставіце рубам пытанне аб тым, каб усё ж кардынальна змяніць Выбарчы кодэкс. Пакуль участковыя, раённыя і гарадскія камісіі будуць фарміравацца вертыкаллю, пакуль у іх склад не ўвойдуць прадстаўнікі кандыдатаў, ніякага кантролю за ходам галасавання і падлікам галасоў грамадскасць не даб'ецца. Лавіла ўлада рыбку ў мутнай вадзе — будзе лавіць і на гэты раз. Альтэрнатыўны А.Лукашэнку кандыдат патрэбны, як кажуць, для адводу вачэй.

Апазіцыя як быццам і рабіла заявы наконт неабходнасці ўнясення змен у Выбарчы кодэкс, ды ўсё марна. Што і казаць, мала сілёнак у дэмлідараў, таму да іх голасу і не прыслухоўваецца той жа Лукашэнка. Вось каб такія патрабаванні прынцыпова вылучылі дзясяткі тысяч рабочых трактарнага, аўтамабільнага заводаў, шахцёры Салігорска, сельгасмашаўцы Гомеля... Сваю пазіцыю маглі б агучыць і рашуча адстойваць навукоўцы, медыцынская, настаўніцкая супольнасць. Вялікая сіла — студэнцкая моладзь... Але ж з усімі імі трэба працаваць, мець штодзённыя кантакты, накіроўваць іх намаганні ў адно рэчышча. Адным словам, неабходна ісці ў народ, а не тусавацца ў офісах. Не дэмагогіяй займацца, а канкрэтнай работай.

Атрымліваецца, што апазіцыя зноў ставіць воз наперадзе каня. Замест таго, каб самымі рознымі спосабамі дабівацца правядзення чарговых прэзідэнцкіх выбараў на сапраўды дэмакратычнай аснове, яна ўжо сёння, бачыце, не супраць удзельнічаць у фальшывым палітычным спектаклі. Колькі разоў можна наступаць на адны і тыя ж граблі?! І што гэта за апазіцыя, якая падыгрывае ўладзе вось ужо амаль 20 гадоў, а не перамагае яе?

Сяргей КАРАЛЬЧУК.

Мінск.

ПА-ЗА ГУЛЬНЁЙ

Так і негры стануць беларусамі...

Поспехі Дар'і Домрачавай у алімпійскім Сочы прыемна ўразілі. Але радасць ад гэтага ў мяне, так бы мовіць, палавінчатая. Бо дзяцінства знакамітай біятланісткі прайшло далёка ад Сінявокай, не ў Беларусі яна пачынала свой шлях у вялікім спорце.

Сёння ўсё часцей гучаць імёны спартсменаў, якія да Беларусі не маюць ніякага дачынення. Бразілец Рэнан Брэсан, канадзец Джэф Плат... Мяркую, з меркантыльных інтарэсаў яны сталі беларусамі, каб прадоўжыць сваю кар'еру на высокім узроўні. Не выключана, што адгуляюць сваё і паедуць на радзіму, дзе іх чакаюць бацькі і знаёмыя. А беларускія балельшчыкі хутка іх забудуць як іншаземцаў.

А дзе нашы, выгадаваныя на беларускай зямлі, спартсмены-беларусы?

Аляксей Іванавіч БУЦЬКО.

Гродна.

КАЛОНКА АЛЕСЯ НЯЎВЕСЯ

Пішы пра хакей, а болей — не смей!

Некаторыя замежныя журналісты (напрыклад, з фінскай тэлекампаніі YLE) адмовіліся ехаць у Беларусь на чэмпіянат свету па хакеі, бо беларускія арганізатары патрабуюць, каб рэпарцёры, якія прыбудуць па візах, выдадзеных для асвятлення чэмпіянату, не пісалі на іншыя тэмы, пра іншыя падзеі ў краіне.

У нас — хакей! Чэмпіянат
Найлепшых зборных свету!
Таму і рэпарцёраў шмат,
І многа ў іх імпэту.
Быў сярод іх і нейкі фін
З тамтэйшага канала
(Хакейных гэтакіх краін,
Накшталт Суомі, мала.
Там з клюшкай кожны трэці аж,
А можа, й палавіна).
За рэпартажам рэпартаж
Ішлі ў эфір ад фіна.
Турбот нам не прыносіў ён.
Дык і далей няхай бы
Плявузгаў штосьці ў мікрафон
Пра клюшкі ды пра шайбы.
Фін пачуваўся б, быццам пан,
Ад нас — падзякі словы.
Ды неяк ён у рэстаран
Прыйшоў у раз чарговы.
Там разнастайнае меню,
Нібы ў Парыжы дзесьці.
І дранікі
Упершыню
Фін папрасіў прынесці.
Хоць страўнік фіна не пусты,
Еў у шчакі абедзве,
І свой язык ад смакаты
Не праглынуў ён ледзьве.
Патоля целу і душы,
Таму настрой — на славу!
Для фінаў іншых фін рашыў
Даць рэпартаж пра страву.
Назаўтра ў рэстаран прыпёр
І здымачную групу.
Не меў ніколі рэпарцёр
Падобнага адлупу.
Даць не згадзіўся інтэрв'ю
Яму пузаты повар,
Прычым пазіцыю сваю
Тлумачыў ён тыпова:
— Пра ўсё, што падаём на стол,
Маўчаць наканавана.
На інтэрв'ю хай дасць дазвол
Дырэктар рэстарана.
Аднак дырэктар "глух і нем",
Ён інтэрв'ю не рады:
— Каб не было ў мяне праблем,
Дазвол патрэбны ўлады.
Па розных кабінетах фін
Хадзіў у выканкаме.
Напрыканцы адказны чын,
На жаль, развёў рукамі:
— Каб быў апеты дранік наш,
Не супраць я, паверце.
Але дазвол на рэпартаж
Вазьміце вы "наверсе".
Па ўладнай лесвіцы бядак
Пайшоў, нібы на неба.
І ўсе яму казалі так:
— Дазвол вышэйшы трэба...
І ўрэшце ўжо куды вышэй?
Дайшоў амаль да Бога...
— Ты асвятляй адно — хакей,
І больш пра нас — нічога.
Не забывай, навошта мы
Табе давалі візу.
Ва ўсім астатнім ты — нямы,
Каб не было сюрпрызу... —
Для фіна гэтакі адказ —
Як кулаком у зубы.
Імпэт ягоны конча згас,
Ужо й хакей нялюбы.
Прапаў былы душэўны ўздым,
І выгляд — нехлямяжы.
І сталі сумнымі зусім
У фіна рэпартажы...
А ўлада ад прынятых мер
Давольная нязнана:
Нічога лішняга цяпер
З тамтэйшага экрана
Не будзе "пляцкаць" нейкі фін,
Бо "перакрылі кранік".

* * *

А фін у сумку на ўспамін
Паклаў (ды і не ён адзін)
Перад ад'ездам дранік...

З ЛІСТА

Старым ліхтары не патрэбны?

У маленькіх навакольных вёсках каля пасёлка Нарач не гараць ліхтары. Гэта пры тым, што жывуць там у асноўным жанчыны сталага веку. У каго дзеці і ўнукі ў гарадах, у каго ўвогуле няма сваякоў... З хаты ўвечары страшна выходзіць, бо нічога не відаць, хоць вока выкалі. А старому чалавеку паваліцца — дык можна калекам застацца да канца сваіх дзён. Ды не дай Бог што здарыцца, дапамогі можна не дачакацца. Ліхтары ёсць, і яны ў працоўным стане, але толку з таго. Затое ў рэзідэнцыі кіраўніка краіны, дзе гадамі ніхто не з'яўляецца, ліхтары праз кожны метр. Ілюмінацыя пачынаецца, калі яшчэ не сцямнела, і адключаецца, калі ўжо сонейка на ўсю моц зіхаціць. Стаіць за плотам хата, а вакол яе так усё ззяе, што за кіламетры відаць. Дарэчы, раней там быў дзіцячы яхт-клуб, дзе хлопчыкі і дзяўчынкі маглі майстраваць караблі, займацца весламаннем, пакуль бацькі былі на рабоце. Шмат юнакоў прайшлі праз яго ў свой час і нармальнымі людзьмі выраслі. Нікому не прыходзіла ў галаву адабраць будынак у дзяцей, пакуль не спатрэбілася рэзідэнцыя... Такой колькасці ліхтароў хапіла б на ўсе навакольныя вёскі. Але хіба нехта думае пра нашых старых?

Станіслаў ЗДАНОВІЧ.

Мінск.

ВАС ЦІКАВІЦЬ...

Аднапакаёўка за 280 долараў

Ці праўда, што арэнда жылля ў беларускай сталіцы рэзка знізілася?

Г.М.ПАЛЯШЧУК, г.Салігорск.

Так, сапраўды, кошты на арэнду кватэр у Мінску знізіліся, але хутчэй *"крыху"*, а не *"рэзка"*.

— У спальным раёне Мінска можна знайсці аднапакаёвую кватэру за 280 долараў, у цэнтры мінімальны кошт за такую будзе 350 долараў, — распавяла намеснік дырэктара па арэндзе жылля агенцтва "Твая сталіца" **Валянціна Сянчыхіна.** — Зніжэнне цэн адбылося таму, што кватаранты зразумелі: яны гаспадары становішча. На рынку цяпер прапаноў шмат, таму ўладальнікам кватэр прыходзіцца ісці на саступкі.

Паводле слоў Валянціны Сянчыхінай, попыт на арэнду кватэр зараз значна меншы, чым у гэты ж перыяд 2013 года.

— Адмоўныя дысбалансы ў эканоміцы заўсёды адбіваюцца на рынку арэнды, — упэўнены начальнік аддзела арэнды агенцтва нерухомасці "Квадратны метр" **Міхаіл Рагаўцоў.** — Адбываецца некалькі супярэчлівых працэсаў. Адны гаспадары разумеюць, што зараз сітуацыя не самая добрая, таму кошты на арэнду кватэр не павышаюць і трымаюць старыя. Хтосьці нават трохі скідвае арандатарам плату. Іншыя неабгрунтавана падымаюць цэны напярэдадні чэмпіянату свету па хакеі.

РЭЗАНАНС

...Каб знікла «праблема Ялінкі Салаўёвай»

На працягу некалькіх гадоў разам з "Народнай Воляй" з хваляваннем сочым за лёсам вядомай у Беларусі дзяўчынкі Ялінкі Салаўёвай. Вось і чарговая сумная інфармацыя пра яе самотнае навучанне з'явілася ў газеце за 7 сакавіка.

Адказ аб прычыне становішча Ялінкі ведаюць усе бацькі-сяляне, усе бацькі-інтэлігенты і нават бацькі-алкаголікі. Ён такі: "А раптам мой сын (мая дачка) будуць паступаць ва ўніверсітэт, у інстытут? Там спрэс выкладанне на рускай мове..." Так, прычына самотнасці Ялінкі вядома ўсім — гэта фактычна татальная забарона вышэйшай адукацыі на беларускай мове. Менавіта такое слова —"забарона", таму што вы не знойдзеце вышэйшай навучальнай установы, дзе хаця б 50 працэнтаў студэнтаў вучацца па-беларуску. Тым нешматлікім навучэнцам, якія закончылі беларускамоўныя школы і гімназіі, якія яшчэ, на дзіва, дзенідзе засталіся і, здаўшы экзамены, паступілі ў ВНУ, даводзіцца моўчкі перавучвацца. І выбару ў іх пасля паступлення ў ВНУ няма.

І не трэба тут казаць пра тыя ганебныя 0,2 працэнта (ці 600 чалавек), якія ўсё ж такі, здаецца, вучацца па-беларуску: гэта, напэўна, студэнты Універсітэта культуры, дзе вывучаецца пераважна беларускі фальклор (яны яшчэ беларускі фальклор па-руску вучылі б, зусім смешна было б).

І не трэба казаць, што "при высшем образовании по-белорусски мы отстанем от мировых тенденций в науке", таму што давядзецца адказваць на пытанне: а чаму ж чэхі, палякі, фіны і іншыя не адстаюць, маючы вышэйшую адукацыю на нацыянальных мовах, а наадварот, атрымліваюць дыпломы, якія, у адрозненне ад нашых, прызнаюцца ў свеце?

Калі б існавала беларускамоўная адукацыя ў ВНУ, то, мы ўпэўнены, у беларускамоўныя школы і дзіцячыя садкі стаялі б чэргі без усякай "тлумачальна-выхаваўчай працы", як гэта адбываецца, напрыклад, у краінах Балтыі, дзе нават рускія жыхары пры наяўнасці рускіх школ аддаюць дзяцей у нацыянальныя школы, таму што бачаць перспектыву (у тым ліку і ў вышэйшай адукацыі), а не таму, што іх нехта "заставляет".

Так, цяпер, калі відавочна сітуацыя гвалтоўнай маргіналізацыі беларускай мовы, вырашыць праблему беларускамоўнай адукацыі магчыма толькі адміністрацыйнымі метадамі. Роднае, нацыянальнае слова павінна загучаць літаральна ва ўсіх вышэйшых навучальных установах. Няхай спачатку будзе 20—30 працэнтаў студэнтаў з беларускамоўным навучаннем, праз пяцьшэсць гадоў гэты паказчык дасягне 40—50 працэнтаў, а там, глядзіш, і большасць моладзі будзе атрымліваць адукацыю на беларускай мове. І сама па сабе знікне "праблема Ялінкі Салаўёвай".

С.Б.АЛЯКСАНДРАВА, інжынер.
В.Я.КРЭМЕНЬ, архітэктар.
В.Ю.САРНАЦКАЯ, архітэктар.
І.Н.АЛЯКСАНДРАВА, пенсіянерка.
Б.І.АЛЯКСАНДРАЎ, архітэктар.

Мінск.

РАДАВОД

Як я знайшла сваяцтва з Якубам Коласам

Напэўна, усе мы малявалі ў школе сваё маленькае генеалагічнае дрэва. І кожны з нас марыў больш даведацца пра свой радавод, адшукаць свае карані, зразумець, хто мы ёсць.

Доўгі час я тапталася на месцы, пакуль у жыцці не з'явіўся інтэрнэт. Магчымасці пошукаў пашырыліся. А, пацягнуўшы за нітачку, крыху разматала і клубочак.

Справа ў тым, што бабуля — татава мама — увесь час распавядала нам пра тое, як у гады ліхалецця, калі яе сям'ю напаткала бяда і прыйшлі з арыштам, каб закінуць у сталінскія лагеры, яе родныя звярталіся да Якуба Коласа з просьбай дапамагчы ўратаваць маладую кабету. Паводле яе слоў, пісьменнік быў пляменнікам яе бабулі, а ёй — дзядзькам.

Колас нібыта нічым не дапамог. І доўгі час я, малая, слухаючы гэтыя ўспаміны-расповеды, крыўдавала на яго, лічыла прыстасаванцам і, разглядаючы ў буквары партрэты Якуба Коласа і Янкі Купалы, якія былі размешчаны на адным развароце старонак, думала пра тое, што лепей бы сваяком апынуўся Купала. Пакуль, пасталеўшы, не зразумела: а што мог зрабіць чалавек супраць крывавай ненажэрнай машыны рэпрэсій, перад якой былі роўнымі ўсе, і ніхто не мог пазбегнуць яе кіпцюроў, нават тыя, хто ёй служыў?.. Ніхто не глядзеў — ці ты вясковы цемрашал, ці знакаміты літаратар з дэпутацкім мандатам — грэблі ўсіх.

Аповед аповедам, але, акрамя бабуліных слоў пра сваяцтва, іншага доказу мы не мелі, а таму любое сцвярджэнне пра яго доўгі час адмаўлялі. Ды і не столькі яно было важным, колькі проста цікавым. І вось аднойчы, абапіраючыся на тое, што бабуліна бабуля (а значыць, мая прапрабабуля) Караліна Казіміраўна была з роду Міцкевічаў і з'яўлялася роднай цёткай Міхаілу Канстанцінавічу, я ўвяла ў пошукавік інтэрнэту пытанне аб генеалагічным дрэве Якуба Коласа. І патрапіла на спецыяльны сайт, прысвечаны радаводам знакамітых і ўплывовых сямей, які вядзе цудоўны чалавек Міхаіл Калінін. Дзе і знайшла пацвярджэнне ўсяму, пра што ўзгадвала мая бабуля. Я звязалася са спадаром Калініным, і з таго часу мы разам — знаходзячыся ля розных камп'ютараў і на вялікай адлегласці адзін ад аднаго, але аб'яднаныя сецівам — пачалі шукаць свае карані. Справа ў тым, што ён нейкае сваяцтва з намі таксама мае, а значыць, магчыма, нейкі родзіч.

Адначасова я колькі часу хадзіла следам за сваёй бабуляй з аркушамі паперы ды асадкай у руках, запісваючы яе ўспаміны, якія іншым разам былі настолькі заблытанымі, што даводзілася чакаць маму, якая прыводзіла гэтыя запісы ў храналагічны і пайменны парадак. Таму коратка выкладаю тут тое, што атрымала ў выніку. Можа, пачытаўшы, той-сёй зразумее, як гэта цікава — даведацца пра людзей, без якіх цябе проста не было б, якія твая часцінка. Гэта лепш за любы раман.

Ну дык вось. Караліна Казіміраўна Міцкевіч, родам з Мікалаеўшчыны, была каталічкай, з сям'і ляснічага. Выйшла замуж таксама за ляснічага Амброжыя Дземідовіча, які быў праваслаўным. Аднак Караліна ў сваёй прыхільнасці да касцёла была настолькі моцнай, што прымусіла мужа прыняць каталіцтва. Яны нарадзілі двух сыноў, Міхала і Адама — бацьку маёй бабулі, а таксама дзвюх дачок — Эмілію і Юзэфу. Апошняя выйшла замуж за Войніча. І міжвольна тут узнікла думка: а ці не маюць нашы беларускія Войнічы агульныя карані з Міхаілам Войнічам, мужам знакамітай пісьменніцы Этэль Ліліян Войніч, аўтара "Авадня"?

Думка, якая паўстала ў адзін шэраг з пытаннем, а ці не маюць нашы Міцкевічы агульнага кораня з Адамам Міцкевічам, выхадцам з Навагрудчыны. Гіпотэза пра тое, што два выбітныя пісьменнікі недзе ў глыбіні маюць адно калена сваяцтва, усё ж такі існуе. І калі гэта насамрэч так, ды яшчэ і Войнічы дадаюцца, то цікавае ў нас атрымліваецца родавае дрэва.

Эмілія так і засталася на ўсё жыццё ў дзеўках, а гісторыя з бабуліным дзядзькам Міхалам — цяжкая, цёмная і сумная. У падрабязнасці ўлазіць не буду, пазначу толькі, што на доўгія-доўгія гады сувязь з ім была страчана. Пра яго ніхто нічога не ведаў. Пакуль з дапамогай спадара Калініна мы не высветлілі, што ў нашага дзядзькі быў сын, таксама Міхал, які без звестак знік у вайну.

Караліна і Амброжый пераехалі ў вёску Завітую Нясвіжскага павета, дзе на мясцовым пагосце блізу вёскі Квачы і былі пахаваны. Там жа знаходзяцца магілы Эміліі і Адама.

Адам таксама, як і бацька, быў ляснічым. Ажаніўся ў даволі сталым узросце, было ўжо за сорак, калі ён узяў у жонкі рана асіроцелую Вікторыю, дачку некалі ўплывовага ў Вялікім Княстве шляхціца Віктара Туміловіча, які праз сваю цягу да азартных гульняў страціў маёнтак, бібліятэку, іншую маёмасць. Будучы ў сям'і адзінай дачкою, Вікторыя не атрымала належнай адукацыі, ды і спадчыны ёй не дасталося ніякай. Таму змушана была пайсці за чалавека, амаль у два разы старэйшага за яе, цёмнага ляснічага, у глуш і нерась. Лёс яе братоў крыху лепшы — з нашчадкамі аднаго з іх, які з'ехаў у Польшчу, мы зараз падтрымліваем сувязь.

І невядома, добра гэта ці дрэнна, што мой продак Віктар Туміловіч быў заўзятым іграком і яму моцна не пашчасціла. Калі б гэтага не адбылося, у ягонай дачкі быў бы зусім іншы лёс, і яна зрабілася б жонкай якога-небудзь шляхціца, чалавека свайго сацыяльнага кола. І былі б зусім іншыя дзеці ды нашчадкі. Але магло б стацца і так, што сям'я Туміловічаў апынулася б тады рэпрэсаванай камуністамі. Хто яго ведае...

Так перапляліся паміж сабой галінамі патомныя ляснічыя Міцкевічы і Дземідовічы і некалі ўплывовая, не апошняя ў Вялікім Княстве, але збяднелая шляхта Туміловічы. З дапамогай спадара Калініна я здолела паглыбіцца ў сваім радаводзе ад бабулінага таты на пяць кален — а значыць, мая дачка Міхалінка — гэта ўжо дзясятае пакаленне Міцкевічаў-Дземідовічаў.

А ад бабулінай мамы кален знайшлося столькі, што, падлічыўшы, атрымалася: мая Міхалінка — ужо дваццатае пакаленне Туміловічаў—Дземідовічаў.

Што ж тычыцца радаводу майго дзядулі, то тут усё значна працей. Прынамсі, настолькі, наколькі можна было даведацца. Вельмі шкадую зараз, што ў свой час не вельмі і прыслухоўвалася да яго скупых аповедаў ды не распытвала, пакуль ён быў жывы. Паводле радаводу майго дзядулі вынікае, што ён паходзіў з сялян, але і яны былі не простыя.

Зямля, на якой зараз стаіць дом у вёсцы Квачы, дзе нарадзіўся мой тата, была набыта яшчэ прадзедам майго дзеда ў пана. Надзел, якім гэты прадзед валодаў, быў вельмі вялікім — паласа цягнулася ад самай шашы да рэчкі Вуша, што некалі была глыбокай, паўнаводнай і чысцюткай. Але вось жа парадокс — зямлю гэтую нам давялося набываць яшчэ двойчы: за савецкім часам, калі камуністы, праводзячы калектывізацыю, забралі зямлю пад калгас, а дзеду пакінулі толькі 15 сотак з таго, што ён некалі меў, дый зараз, калі бабулі патрэбна было ўступаць у спадчыну пасля смерці мужа. Такія парадкі — набывай ва ўлады тое, што адвеку належыць табе...

Браты майго прадзеда Фёдара Вінцэсь і Антэк паводле адных звестак служылі ў спецыяльным войску імператара Мікалая II (не ведаю, як называлася яно тады, аналаг спецназа), па другіх — адзін служыў, а другі, як і бацька майго дзеда, быў селянінам. Але тое, што яны абодва пасля Другой сусветнай прадалі сваю долю зямлі свайму трэцяму брату ды рванулі ў Амерыку — гэта дакладна. І абодва там згінулі. Ад кагосьці з іх потым прыйшла неблагая спадчына майму дзеду і ягонаму брату, а гэта азначала толькі адно: гэтыя галіны радаводу былі абрублены. Дарэчы, на гэтую спадчыну дзед мой здолеў набыць сваім сынам па два матацыклы і сабе адзін.

Мама майго дзеда, якую звалі Зося, у дзявоцтве насіла такое ж самае прозвішча, як і яе будучы муж, — Азарка. Гэта можа азначаць тое, што сяляне належалі да маёнтка аднаго пана, з аднае мясцовасці. Радню ж мы маем па бабе Зосі надта вялікую — паўсяла, куды ні глянь — сваяк. Ды праз гэта і пайшлі яны ланцугом па этапах у 1949 годзе...

Да таго ж прадзед бабулі быў прыслужнікам у панскіх пакоях, лакеем, з-за чаго і мянушка цэлага сямейства была Лёкаі, Лекайчукі. Але вось ці іх гаспадаром быў барон Гарцінг (а ён, па звестках, валодаў маёнткам у Завушшы, ды на пагосце ягоны курган стаіць), ці прыслугоўвалі продкі самім князям Радзівілам — гэта застаецца пакуль што нявысветленым.

Пакуль мне зразумела толькі адно: прозвішча, якое маю я з дачушкай, патомнае, не менш значнае, чым шляхетнае. Хаця было і такое, што дзядулі майму ягоны камандзір на фронце прапаноўваў змяніць прозвішча на "лепшае", больш гучнае ды прыгожае. Напрыклад, Азаронак, Азаранка ці Азараў. Але дзядуля не згадзіўся. Так што Азарка я карэнная.

Вось такі радавод атрымаўся ў мяне. Даволі змястоўны. Я яго складаю для дачкі, каб Міхалінка ведала свае карані.

Дзякуй вялікі спадару Калініну за грунтоўную і карысную працу, якая натхніла і заахвоціла рухацца ў пошуках яшчэ далей, яшчэ глыбей! Я пачала гэты пошук і ўсіх заклікаю.

Настасся АЗАРКА.

г.Нясвіж.

ЕСТЬ ВОПРОС!

А почему не было Патриарха Кирилла?

Я сидел у телевизора, когда Владимир Путин выступал с речью по поводу принятия в состав Российской Федерации Крыма. На него смотрел, на публику, которая ему хлопала. Обратил внимание на то, что в зале не было человека, который просто обязан был там быть. Нет, я не про Виктора Януковича, хотя если это правда, что он просил Путина ввести в Крым войска, то и он обязан был присутствовать. Я — про Патриарха Кирилла.

Вот его-то и не было. Были мусульманские священнослужители, лидеры иудейской общины, узнал я и митрополита Крутицкого и Коломенского Ювеналия, а вот Патриарха Кирилла не было.

Да, Россия по-грабительски приобрела Крым, но она потеряла Украину, она потеряла духовную связь с "сердцем городов русских" — с Киевом, с центром русского православия, со своим духовным истоком и оплотом. Никакой Крым этого не сумеет компенсировать. Видимо, понимает это Патриарх Кирилл, потому и "не смог" присутствовать на церемонии.

Василий ТОЛСТЫКО.

Минск.

Народная Воля
http://www.nv-online.info
8 КРАСАВІКА 2014 г.

РАЗБОР ПОЛЕТОВ

Потанцуем?

*Экс-глава Белгосцирка **Татьяна Бондарчук** больше не возглавляет Белорусскую федерацию танцевального спорта (БФТС) — она вошла в состав правления недавно зарегистрированной общественной организации "Белорусский альянс танцевального спорта".*

При этом неожиданно выяснилось, что БФТС, которой последние годы руководила Бондарчук, имеет немалую задолженность перед налоговыми органами: больше 110 тысяч долларов в эквиваленте!

*Кто будет выплачивать долг? Почему чиновники Национального олимпийского комитета не хотят признавать старейшую танцевальную организацию? И какое будущее ждет белорусский танцевальный спорт? Эти и другие вопросы "Народная Воля" обсудила с заслуженным работником культуры Беларуси, худруком танцевального клуба "Мара" **Лидией Кац-Лазаревой** и главным тренером танцевального клуба "Сигма" **Александром Козыро**.*

— Лидия Петровна, Александр Николаевич, насколько я знаю, с конца прошлого года на проверке в Минюсте находятся документы о проведении конференции БФТС, на которой было решено ликвидировать организацию…

— Окончательного вердикта Минюста еще нет. Но это ведь была далеко не единственная отчетно-выборная конференция ОО "БФТС". В 2013 году их прошло несколько. Так, в июне минувшего года должна была состояться очередная отчетно-выборная конференция БФТС. Планировалось, что она пройдет в здании Белгосцирка. Но накануне на одном из новостных сайтов появилась новость, что в отношении Татьяны Бондарчук возбуждено уголовное дело...

— А затем на сайте БФТС было опубликовано письмо Бондарчук о переносе конференции на более поздний срок — в связи с резко ухудшившимся состоянием ее здоровья.

— Да, это было вечером. А на конференцию уже выехали делегаты со всей страны. К тому же полномочий на отмену конференции у Татьяны Бондарчук не было. По уставу организации, председатель не имеет права отменить или перенести конференцию, это прерогатива руководящего органа — президиума федерации. Поэтому около 10 часов утра возле цирка собрались больше 50 делегатов. В здание цирка нас не пустили: на служебном входе висело объявление о переносе мероприятия. Мы поехали в ДК МТЗ, где решили поставить на голосование вопрос о проведении конференции. Большинство высказалось за то, чтобы конференция БФТС все-таки состоялась. Те, кто был против этого решения, просто встали и ушли. В конечном итоге эти люди организовали "Белорусский альянс танцевального спорта".

— Давайте обо всем по порядку. Если не ошибаюсь, Минюст не признал ту конференцию легитимной.

— Да. При этом нас очень мягко попросили провести повторный съезд. В итоге две инициативные группы из членов БФТС (мы и сторонники Татьяны Бондарчук) начали параллельно готовить две конференции одной организации.

— Выходит, случился раскол?

— В принципе, да. С нашей стороны было около 50 человек, с другой — чуть больше десятка.

— А сколько всего членов насчитывает БФТС?

— Около 2100. Но у нас квота представительства на конференции — один делегат от 30 человек.

Готовясь к конференции, мы действовали максимально открыто, информировали о своих действиях и членов БФТС, и Минюст. При этом наша инициативная группа была полностью изолирована от официального сайта танцевальной федерации bydsf.com, и решением еще старого состава президиума БФТС мы вынуждены были создать другой сайт — bydsf.by, на котором до сих пор вывешивается вся оперативная информация о наших действиях. Офис БФТС располагался в цирке, но нас туда не пускали. Позже исполняющий обязанности директора цирка сказал нам, что договор аренды по офису был заключен до 1 октября, и получилось так, что к этому времени легитимных органов и председателя БФТС нет, договор о продлении аренды подписать некому и офис в цирке у нас пропал, так же как и юридический адрес. Куда вывезли все документы и оргтехнику — мы не знаем. Нас об этом никто в известность не поставил.

Сейчас БФТС — это две инициативные группы, у одной из которых находятся все документы, печать, они до сих пор пользуются электронной почтой федерации.

Мы неоднократно пытались наладить контакт с Татьяной Бондарчук, просили ее помочь выйти из кризиса, в котором внезапно оказалась БФТС. Многие из нас стояли у истоков развития танцевального спорта в Беларуси, и нас пугало, что организация может развалиться. Но все попытки оказались безуспешными...

— Тем не менее 13 октября 2013 года состоялась повторная конференция БФТС.

— Да. И, как нам кажется, так тщательно мы не проводили ни одну конференцию за все 20 лет существования БФТС! Но сторонники Бондарчук пожаловались, что их якобы не уведомили о проводимом мероприятии, и Минюст *"по формальному признаку"* снова не признал конференцию легитимной.

— И 17 декабря минувшего года другая инициативная группа провела еще одну конференцию БФТС.

— Да, но теперь уже нас как членов БФТС не уведомили о том, где и в какое время она проходила. А бывшего руководителя БФТС Михаила Павлинова, который со всеми документами в качестве делегата пришел на это мероприятие, в зал просто не пустили.

— Уже прошло немало времени. Как думаете, почему Минюст до сих пор не принимает решение о легитимности этой конференции?

— Точно не известно. Видимо, затребовали какую-то дополнительную информацию, документы, поэтому ситуация висит в воздухе. Одним словом, решение о судьбе БФТС пока не принято. И каким оно будет — предугадать сложно. Дело в том, что за последние месяцы выяснились некоторые любопытные детали. Например, накануне первой конференции ревизионной комиссии для проверки не были предоставлены финансовые документы. Мы сначала пытались решить этот вопрос внутри организации — не вышло, затем обратились в милицию и налоговую инспекцию. В итоге налоговая внесла БФТС в план проверок на второе полугодие 2013 года. И по результатам проверки выяснилось, что БФТС задолжала в госбюджет больше миллиарда белорусских рублей! Но долгое время об этом акте налоговой рядовые члены БФТС не знали. Возможно, кому-то хотелось бы, чтобы БФТС признали банкротом, организацию ликвидировали по решению конференции, а имущество федерации и денежные средства, оставшиеся на счету, могли бы пойти в счет погашения долга.

— У федерации так много имущества?

— Нет даже куска своего паркета! Но члены БФТС уже заплатили взносы за 2014 год, а это значит, что они снова должны собрать конференцию, избрать руководство и решить судьбу организации. При этом мы можем написать заявление в милицию или Следственный комитет с просьбой взыскать сумму долга с виновного лица. Некоторые чиновники Минюста, конечно, не ожидали такого шага. И даже просили нас одуматься и помочь ликвидировать БФТС.

Насколько нам известно, сейчас правоохранительные органы занимаются проверкой финансовой деятельности БФТС. В Департамент финансовых расследований уже приглашали и Татьяну Бондарчук, и бывших руководителей федерации Михаила Павлинова и Бориса Попова.

— Получается, что предшественники Бондарчук тоже могут оказаться причастными к возникновению долга?

— Не исключено, что кому-то и хотелось бы, чтобы так вышло...

— В первое время вы поддерживали Татьяну Бондарчук, которая была назначена главной по танцевальному спорту, а затем ваши взгляды разошлись… В какой момент отношения испортились?

— Трудно сказать... Мы обсуждали, по какому пути должна развиваться БФТС. Она нас выслушивала, назначала время следующей встречи. Но потом встречи откладывались, и в конце концов она заявила, что не нуждается в наших советах и пойдет по другому пути.

— Вас обвиняют в том, что вы пытаетесь *"дискредитировать БФТС как на международном уровне, так и в стране"*…

— Получается, что почти все, кто имеет авторитет в танцевальном спорте, сейчас дискредитируют БФТС! Ведь все основоположники танцевального спорта находятся на нашей стороне!

— Чуть больше двух месяцев назад появилась новая общественная организация — "Белорусский альянс танцевального спорта", которую возглавила депутат Палаты представителей Елена Шамаль. И теперь на сайте Национального олимпийского комитета не БФТС, а именно "Альянс" значится в списке федераций…

— Да, 17 января этого года организацию зарегистрировали, и фактически в конце января она уже появилась на сайте НОК как единственная организация, развивающая танцевальный спорт на территории Республики Беларусь. Спрашивается: что они за две недели развили?

По закону о спорте, статус национальной может быть присвоен федерации, входящей в состав международных спортивных объединений. БФТС входит в международную федерацию, на ее на сайте НОК уже нет.

Кстати, показательный момент: в правление "Белорусского альянса танцевального спорта" входит 22 человека, из них 15 — чиновники.

— Знаю, что в начале марта в здании НОК при участии чиновников Минспорта обсуждали перспективы развития танцевального спорта в Беларуси. Прессу там видеть не желали, а вас пригласили?

— Приглашали по одному человеку от клуба. И когда мы попросили прийти на встречу вместе с юристом, отказали. В итоге с нашей стороны на этом "круглом столе" присутствовали трое — Владимир Парахневич, Михаил Павлинов и Марина Баслык. Но самое интересное в другом. В управлении спорта Мингорисполкома неожиданно выяснилось, что тех, кому отказали в регистрации, почему-то внесли в список участников "круглого стола"!

— Вы встречались с руководительницей "Альянса" Еленой Шамаль?

— Да, несколько раз. Она сказала, что хочет, чтобы в танцах все работали по одним правилам и законам. Мы это только поддерживаем! Но она заинтересована в том, чтобы и спортсмены, и тренеры вступали в ее организацию, а мы хотим сохранить БФТС.

— А как Международная федерация, членом которой является БФТС, реагирует на всю эту ситуацию?

— В силу того, что нам отказали в доступе к электронной почте, официальной информации, финансовым документам, получается, что и от имени "Альянса", и от имени БФТС переговоры с федерацией ведут одни и те же люди. Доходит до абсурда: "Альянс" номинирует пары своей организации от имени БФТС!

— Тем не менее сегодня в Беларуси танцевальные чемпионаты проводятся и под эгидой БФТС, и под эгидой "Альянса". Недавно они приглашали на соревнования во Дворец спорта, вы — в "Чижовка-Арену".

— У нас, правда, участников было в три раза больше. К тому же у нас взнос за участие в соревновании 200 тысяч с пары, а там — три с половиной базовые величины.

— Александр Николаевич, Лидия Петровна, а каким вы видите будущее танцевального спорта?

— Пока мы решили зарегистрировать новую организацию — Белорусскую федерацию танцев. Мы уже провели учредительный съезд, сейчас документы рассматривает Минюст. Если все получится, мы можем попроситься под крышу Министерства культуры. Или вообще уйти в другую Международную федерацию танцев. И в НОК, и в Минспорта знают о наших намерениях. Правда, если мы уйдем со всеми своими спортсменами, им тогда танцевать будет не с кем. А в будущем мы планируем создать Республиканский танцевальный союз, который объединит все танцевальные объединения страны...

Одним словом, мы еще станцуем!

Марина КОКТЫШ.

Лидия Кац-Лазарева и Александр Козыро.

МЕДДАВЕДКА

Чым менш калорый, тым даўжэй жыццё

Дастаткова скараціць сутачны прыём калорый усяго на 10%, каб значна павялічыць працягласць жыцця і знізіць рызыку развіцця хвароб.

25 гадоў амерыканскія навукоўцы вывучалі ўздзеянне дыеты на працэс старэння ў малпаў. Высветлілася, што абмежаванні ў харчаванні істотна зніжаюць рызыку ранняй смерці і з'яўлення ўзроставых хвароб.

Усе эксперыменты навукоўцаў даказваюць, што скарачэнне колькасці калорый пры абавязковым атрыманні ўсіх неабходных чалавеку пажыўных рэчываў здольна павялічыць працягласць жыцця чалавека да 40%. Цяпер аўтары даследавання спадзяюцца, што вынікі іх працы будуць пакладзены ў аснову стварэння новых лекаў, якія аказваюць на арганізм чалавека такое ж дабратворнае ўздзеянне, як і скарачэнне каларыйнасці.

ГУЧНАЯ СПРАВА

Былы суддзя 14 гадоў правядзе ў калоніі

*Калегія па крымінальных справах Вярхоўнага суда Беларусі абвясціла прысуд па справе былога намесніка старшыні суда Кастрычніцкага раёна Магілёва **Магамеда Умарава** і адваката **Анатоля Гоманава**. Яны абвінавачваліся ў карупцыйных злачынствах, звязаных з забеспячэннем за ўзнагароджанне вынясення "патрэбных" прысудаў.*

Магамед Умараў асуджаны да 14 гадоў пазбаўлення волі ў калоніі ўзмоцненага рэжыму з канфіскацыяй маёмасці і забаронай займаць пасады ў судовых і праваахоўных органах тэрмінам на пяць гадоў.

Анатолю Гоманаву Вярхоўны суд прызначыў 1 год абмежавання волі без накіравання ў папраўчыя ўстановы адкрытага тыпу. Гоманаў апраўданы па ч.1 арт.209 (завалоданне маёмасцю шляхам злоўжывання даверам, махлярства).

Прысуды Вярхоўнага суда абскарджванню ў касацыйным парадку не падлягаюць.

ЧУЛІ?

Купляем кітайскае!

*Беларусы ўсё часцей заказваюць тавары з Кітая па інтэрнэце: у 2013 годзе колькасць паштовых адпраўленняў з Паднябеснай павялічылася ў 10 разоў. Пра гэта паведаміла намеснік генеральнага дырэктара па камерцыйных пытаннях РУП "Белпошта" **Таццяна Гвоздзева**, выступаючы на галіновай канферэнцыі eTrade.*

Дарэчы, не толькі "Белпошта" фіксуе актыўнасць у сферы інтэрнэт-шопінгу. Паводле звестак мытні, у 2013 годзе ў Беларусь з-за мяжы прыйшло 6,73 мільёна паштовых адпраўленняў. Гэта на 50% больш, чым годам раней. Як паведаміў намеснік начальніка Мінскай рэгіянальнай мытні па арганізацыі мытнага афармлення і кантролю **Віктар Нікіцюк**, на тавары з інтэрнэт-крам прыпадае каля 60—70% у агульным аб'ёме паштовых адпраўленняў, якія паступаюць у Беларусь.

НАПЯРЭДАДНІ!

Канцэрт «Ляпісаў» каля рэзідэнцыі прэзідэнта

Падобна на тое, што Сяргей Міхалок не жартаваў — з 1 верасня "Ляпіс Трубяцкі" будзе распушчаны. На сайце гурта расклад канцэртаў заканчваецца сярэдзінай жніўня.

Нагадаем, Міхалок нядаўна заявіў: *"Я зняў з сябе рок-карону, мантыю найвялікшага рок-клоўна ў гісторыі, і так, я распускаю гурт "Ляпіс Трубяцкі". Нібы цяжкі камень зняў я са сваёй шыі".* Паводле яго слоў, самае пошлае, што можа адбыцца з рок-гуртом, — 25-гадовы юбілей.

У Беларусі веснавых і летніх канцэртаў апальнага гурта не будзе. Беларусы з ліку прыхільнікаў гурта апошнім часам прызвычаіліся ездзіць на "Ляпісаў" да суседзяў — у Літву, Украіну, Расію. Праўда, нядаўна некалькі канцэртаў "Ляпіса Трубяцкога" ў Расіі былі адменены — з-за падтрымкі музыкантамі Майдана.

Бліжэйшае выступленне Міхалка і яго каманды — у межах канцэрта "Салідарныя з Беларуссю" вечарам **11 красавіка** на вуліцы Кракаўскае прадмесце ў Варшаве, непадалёк ад рэзідэнцыі прэзідэнта Польшчы. Яшчэ ёсць магчымасць узяць квіткі на аўтобус ці цягнік да польскай сталіцы.

Але калі не атрымліваецца — не перажывайце. Тэлеканал "Белсат" — у дапамогу!

11 красавіка ў 21.50 паводле беларускага часу на старонцы канала belsat.eu можна паглядзець анлайн-трансляцыю канцэрта "Ляпісаў". Як і на кнопцы "Белсата" ў жывым эфіры праз спадарожнікавую антэну.

Акрамя "Ляпіса Трубяцкога" ў канцэрце возьмуць удзел беларускі гурт "Amaroka", польскі "Maleo Reggae Rockers" і ўкраінскі "Kozak System".

Першы канцэрт "Салідарныя з Беларуссю" быў арганізаваны ў 2006 годзе, і з тых часоў ён стаў праходзіць увесну ў Варшаве. Перапынак быў толькі ў 2010 годзе ў сувязі з гібеллю польскага прэзідэнта і высокіх дзяржаўных асоб у авіякатастрофе пад Смаленскам.

"Белсат" — бясплатны незалежны тэлеканал на беларускай мове, які транслюецца праз спадарожнікі "Astra 4A" (4.8° E), Eutelsat 33 (33° E) і ў інтэрнэце на www.belsat.eu. У эфіры "Белсата" штодня з 19-й гадзіны свежыя навіны і каментары, а таксама дакументалістыка, культурніцкія і забаўляльныя праграмы, мастацкія фільмы, серыялы.

ДАРЭЧЫ

Прэс-аташэ гурта «Ляпіс Трубяцкі» Аляксандр БЕРГЕР:

«У Харкаве ўся зала хорам спявала гімн Украіны»

На мінулым тыдні скончыўся тур гурта "Ляпіс Трубяцкі" па гарадах Усходняй Украіны. Прэс-аташэ "Ляпісаў" Аляксандр Бергер на сваёй старонцы ў "Фэйсбуку" падзяліўся ўражаннямі ад канцэртаў:

"Для мяне, канечне, украінскі тур "Ляпісаў" стаў выпрабаваннем. Пры тым што я ў туры з групай не езджу і ў гэты раз таксама мірна сядзеў у сябе ў Краснагорску. Але я вельмі баяўся канцэртаў на ўсходзе Украіны. Я баяўся, што будуць абвінавачванні ў "майданутасці "або зрэжысаваная народная незадаволенасць, забароны, правакацыі — усё тое, што мы ўжо бачылі ў Расіі.

А яшчэ я рэальна баяўся, што на якім-небудзь канцэрце хто-небудзь пачне страляць або кіне святлошумавую гранату, што ахову і міліцыю падкупяць і яны адыдуць у бок, калі якія-небудзь "цітушкі" палезуць на сцэну, каб лінчаваць Міхалка.

Я пісаў калегам істэрычныя лісты, патрабаваў адмяніць гэтыя канцэрты ці хаця б наняць "стопіцот" узброеных ахоўнікаў, забараніць на канцэртах напоі ў шкляной і бляшанай тары — каб не кінулі ў хлопцаў бутэлькай або слоікам.

Я рэальна баяўся. І нават не ведаю, чаго больш — што група пацерпіць фізічна або што ў якім-небудзь Данецку зала пачне скандзіраваць "Расія! Пуцін!", а Міхалку прыйдзецца гэта праглынуць.

Але здарылася незразумелае і дзіўнае. У Харкаве ўся зала хорам спявала гімн Украіны, у Данецку быў солд-аўт, у Днепрапятроўску стаяла кіламетровая чарга на ўваход, а народ калі нешта і скандзіраваў, дык "Пуцін — пі...ас!".

Мне скажуць, што на "Ляпісаў" прыйшлі нейкія "спецыяльныя" людзі, такія ж "майданутыя", як яны самі. Вось наўрад ці. Або гэтых людзей нават на ўсходзе рэальна шмат (а не як нам кажа тэлевізар). Але, як бы там ні было, я шчаслівы, што гэты тур праходзіць не так, як я думаў.

Дзякуй, Палтава, Луганск, Харкаў, Данецк, Днепрапятроўск, Адэса! Дзякуй, Усходняя Украіна! Вы — лепшыя!"

АФІЦЫЙНА

Крэдыты на жыллё не патаннеюць

Нацбанк плануе распрацаваць сістэму будзберажэнняў да канца года.

"Яна прадугледжвае, што грамадзянін, які жадае мець жыллё, павінен сам накопліваць таксама", — сказала старшыня праўлення Нацбанка **Надзея Ермакова.**

Яна канстатавала, што сёння складана гаварыць аб перспектывах зніжэння ставак па крэдытах на будаўніцтва і куплю жылля. Надзея Ермакова нагадала, што ў мінулым годзе "Беларусбанк", "Белаграпрамбанк" і "Белінвестбанк" выдавалі жыллёвыя крэдыты пад 16 працэнтаў, панеслі вялікія страты і былі вымушаны прыпыніць выдачу. "*Як толькі знізіцца цана рэсурсаў, тады можна выдаваць і больш танныя крэдыты. А цана рэсурсаў — гэта нашы ўклады. Пры двухзначнай інфляцыі цана па ўкладах павінна быць намнога большай, чым інфляцыя. Каб грамадзянін мог не проста зберагчы свае накапленні ў беларускіх рублях, але і атрымаць даход",* — растлумачыла кіраўнік Нацбанка.

ФОТАФАКТ

У Мінску з'явіліся дзве скульптуры, прысвечаныя знамянальнай падзеі — атрыманню Мінскам у 1499 годзе Магдэбургскага права. На плошчы Свабоды цяпер ёсць скульптура войта (кіраўніка магістрата), які трымае ключ ад горада і каралеўскую грамату, у нагах войта — план Мінска XVI стагоддзя. А недалёка ад сцен ратушы ўсталяваны "Гарадскія шалі". На пастаменце скульптуры змешчана выява пячаткі мінскай ратушы з гербам горада.

ВЕНГРИЯ

На выборах победила правящая партия

*Большинство мест в венгерском парламенте (Государственном собрании) принадлежит правящей партии премьер-министра **Виктора Орбана** ФИДЕС. Она сумела сохранить конституционное большинство, получив 133 депутатских мандата. Это составляет 66,83 процента.*

Леволиберальный блок во главе с Венгерской социалистической партией Атиллы Мештерхази получит в новом парламенте 38 мест (19,1 процента). Праворадикальная партия имеет 23 места (11,56 процента), а партия "зеленых" получила пять мандатов.

ПОЗИЦИЯ

Латвия не нуждается в российской пропаганде

*В Латвии приняли решение на три месяца ограничить ретрансляцию телеканала "РТР-Планета" ("Россия РТР"), сообщил представитель Национального совета по электронным СМИ страны (NEPLP) **Андрис Кениньш.***

Как указал член совета **Дайнис Мьяртанс,** а РТР не предоставляет достоверную и уравновешенную информацию. "Я посмотрел дискуссионные передачи на этом канале. В них выражается только одно мнение, и это можно классифицировать как пропаганду, — сказал Мьяртанс.

ФОТАФАКТ

38-ы Парыжскі марафон. Прабежка тысячы спартсменаў з усяго свету ад Елісейскіх палёў да авеню Фош. Від на Елісейскія палі і Трыумфальную арку.

СЛЫШАЛИ?

Экс-президент Киргизии Бакиев заочно приговорен к 25 годам тюрьмы

Экс-президент Киргизии Курманбек Бакиев приговорен к 25 годам лишения свободы за организацию покушения на жизнь британского бизнесмена Шона Дэйли, сообщает 24.kg. Соответствующий заочный вердикт вынес накануне Первомайский районный суд Бишкека.

По делу о покушении на убийство осуждены также трое родственников экс-президента. Его брат Жаныбек Бакиев, возглавлявший Службу государственной охраны Киргизии, и сын Максим, руководивший Государственным комитетом национальной безопасности, приговорены к пожизненному лишению свободы. Второй сын от первого брака — Марат — получил 20 лет колонии.

По данным следствия, целью преступления, план которого был разработан в конце 2005 года, было установление контроля над золоторудным месторождением Джеруй в Таласской области, разведанные запасы которого оценивались в 80 тонн. Лицензия на разработку принадлежала британской компании Oxus Gold. Ее представитель в Киргизии Шон Дэйли в 2006 году активно лоббировал интересы компании. В итоге Oxus Gold предложила государству создать совместное предприятие для разработки месторождения Джеруй в равных долях 50 на 50.

Однако руководство страны отказалось от услуг фирмы, а правительство премьера Феликса Кулова одобрило проект договора с австрийской компанией Global G.O L.D. Holding Gmbh, предложившей менее выгодные условия.

По данным следствия, чтобы избежать общественной огласки этого факта, братья Максим и Марат Бакиевы вступили_в сговор со своим дядей Жаныбеком Бакиевым. Своим родственникам Максим передал указание отца о планах убийства Дэйли.

Покушение на жизнь британца было совершено 7 июля 2006 года. Неизвестный произвел в Дэйли несколько выстрелов. Бизнесмен выжил и вскоре уехал из Киргизии.

Курманбек Бакиев занимал президентский пост с 2005 года. В апреле 2010 года в Киргизии произошел государственный переворот. В ходе столкновений между мятежниками и сотрудниками силовых структур тогда погибли более 70 человек, свыше тысячи пострадали. После "революции" по приглашению президента Александра Лукашенко Бакиев перебрался в Беларусь. Его оппоненты, пришедшие к власти в Киргизии, впоследствии пытались добиться его высылки на родину, но Минск отказался выдавать экс-президента.

В Киргизии продолжается суд по апрельским событиям 2010 года. В рамках процесса Бакиева обвиняют в причастности к массовым убийствам. Прокуратура добивается, чтобы экс-президента приговорили к пожизненному заключению, сообщается на Lenta.ru.

В феврале 2012 года в белорусской прессе появилась информация, что Курманбек Бакиев получил паспорт гражданина Республики Беларусь и приобрел недвижимость на окраине Минска. Позже и сам Бакиев в одном из своих интервью подтвердил, что с 2010 года является гражданином Беларуси и потому считает невозможной свою экстрадицию в Бишкек, как требует нынешняя официальная власть Кыргызстана. Еще Бакиев заявлял белорусским журналистам, что остается официальным президентом своей страны, поскольку заявление об отставке было им написано под давлением и угрозой жизни его родственников.

ЧТО ТАМ, В УКРАИНЕ?

Натиск триколора

В воскресенье пророссийски настроенные активисты захватили административные здания в трех городах на Востоке Украины — в Харькове, Донецке, Луганске.

В Донецке пророссийские активисты, накануне ворвавшись в облсовет, потребовали от депутатов провести внеочередную сессию, в противном случае угрожая сформировать собственный парламент. Это и произошло: на импровизированном заседании под бурные аплодисменты было объявлено о создании "Донецкой народной республики". До 11 мая участвовавшие в заседании намерены провести по этому вопросу референдум. Также было принято постановление с просьбой к Владимиру Путину ввести на территорию Донецкой области "миротворческий контингент", если по отношению к протестующим будет применена сила.

Очередной пророссийский митинг в Луганске перерос в захват здания областного управления службы безопасности Украины. Протестующие с российскими флагами и с георгиевскими лентами побили стекла, сорвали дверь и зашли внутрь помещения.

Здание областного управления СБУ занято пророссийскими митингующими. Ночью была построена баррикада. Вблизи дежурят те, кто в воскресенье штурмовал здание СБУ. Они вооружены деревянными палками и щитами. На случай штурма баррикад приготовлены "коктейли Молотова" и обломки кирпичей.

В ответ на выступления пророссийских активистов **и.о. президента Украины Александр Турчинов** выступил с коротким телеобращением к украинскому народу. Он заявил, что создан антикризисный штаб, против тех, кто взял в руки оружие, будут проводиться "антитеррористические мероприятия". Турчинов также сообщил, что защита восточной границы Украины усилена, а произошедшие в воскресенье и в понедельник события — "вторая волна спецоперации Российской Федерации против Украины".

В Донецк вылетела лидер партии "Батькивщина" **Юлия Тимошенко**, обвинившая в причастности к последним событиям Россию. Тимошенко заявила, что цель Москвы — "аннексия украинского востока по крымскому сценарию".

Андрей РУСАКОВИЧ.

СТАЛА ВЯДОМА

Азараў дамагаецца выключэння са спісу санкцый ЕС

Еўрапейскія дыпламаты сцвярджаюць, што экс-прэм'ер Украіны **Мікалай Азараў** дамагаецца выключэння яго прозвішча са спісу санкцый ЕС, уведзеных супраць асоб, якія падазраюцца ў незаконным прысваенні дзяржаўных сродкаў, паведамляе еўрапейскае выданне EUobserver.

Па дадзеных выдання, нямецкая адвакацкая кампанія Alber&Geiger прадстаўляе інтарэсы двух украінцаў, якія дамагаюцца размарожання актываў у ЕС. Тры дыпламатычныя крыніцы пацвердзілі, што яшчэ 5 сакавіка ў адрас Савета ЕС паступіў запыт ад імя Азарава і "членаў яго сям'і", што дазволіла выданню зрабіць выснову, што гаворка ідзе пра экс-прэм'ера і яго сына Аляксея, які таксама патрапіў у чорны спіс. Запыт, паводле інфармацыі дыпламатаў, разглядае працоўная група Савета ЕС па Усходняй Еўропе, Паўднёвым Каўказе і Цэнтральнай Азіі (COEST).

Згодна з нормамі ЕС, выключэнне са спісу санкцый павінна быць адобрана ўсімі краінамі-сябрамі Еўрасаюза. Калі краіны адмовяць пазоўнікам, то яны могуць звярнуцца ў суд ЕС у Люксембургу.

НУ И НУ!

В Индии проходят самые масштабные выборы в истории

В Индии стартовали самые масштабные парламентские выборы в мировой истории, которые проводятся по очереди в разных регионах страны и продлятся до середины мая.

Основными соперниками на выборах являются правящий Индийский национальный конгресс и крупнейшая оппозиционная партия страны "Бхаратия джаната парти". Выборы проходят на фоне экономического спада и коррупции, в связи с чем многие политические силы строили на этом свои предвыборные кампании.

Голосование началось в понедельник в северо-восточных штатах Ассам и Трипур, а завершится 12 мая в штатах Бихар, Уттар-Прадеш и Западная Бенгалия. В общей сложности в голосовании смогут принять участие более 800 миллионов человек. Подведение итогов начнется в середине мая.

Одним из фаворитов социологических опросов, помимо двух крупнейших партий, является "Аам Аадми Парти" ("Партия простого человека"). Ее лидер Арвинд Кеджривал ранее стал главным министром столицы страны Дели, построив предвыборную кампанию на обещаниях решить проблемы простых людей и победить коррупцию.

НЕОБЫЧНЫЕ ВИЗИТЫ

Елизавета II подарила Папе Римскому бутылку виски и 10 яиц

Королева Великобритании Елизавета II впервые встретилась с Папой Римским Франциском. Вместе со своим мужем принцем Филиппом они подарили понтифику горшок с медом, который был собран в саду Букингемского дворца, бутылку виски из королевского поместья в Шотландии и десяток яиц. Об этом сообщает агентство Associated Press.

Свой поступок королева объяснила тем, что хотела подарить Папе Римскому что-нибудь необычное. В свою очередь Франциск передал королеве каменную сферу с крестом на ее вершине. Этот подарок предназначается ее правнуку принцу Джорджу.

Франциск стал пятым понтификом, с которым Елизавета II, возглавляющая Англиканскую церковь, встретилась лично.

СКАНДАЛ

Азербайджанский политик пригрозил отрезать ухо Жириновскому

*Лидер азербайджанской партии "Современный Мусават" **Хафиз Гаджиев** пригрозил отрезать ухо лидеру ЛДПР **Владимиру Жириновскому**.*

Поводом для угроз стали рассуждения Жириновского об Азербайджане, который Гаджиев счел оскорбительными.

"За эти оскорбления я лично отрежу ему ухо. А кто не может достойно ответить Жириновскому, сами уподобляются ему", — заявил азербайджанский политик. Более подробно о своих намерениях он не сообщил.

Ранее, в 2013 году, Хафиз Гаджиев объявил награду за отрезание ушей азербайджанскому писателю Акраму Айлисли (подвергшемуся критике у себя на родине за роман "Каменные сны", посвященный взаимоотношениям азербайджанцев и армян).

Недовольство Гаджиева вызвало недавнее выступление Жириновского в Госдуме. Лидер ЛДПР тогда решил объяснить значение слова "Азербайджан". *"Что такое Азербайджан? Я вам на русский язык перевожу. Азер — это Хазер денизи, то есть Каспийское море, баджа — край. То есть это люди, живущие на берегу Каспийского моря. По-русски — каспийцы. Что это, национальность что ли? Это люди, живущие там",* — заявил он.

На слова Жириновского отреагировал и Всероссийский азербайджанский конгресс. Он направил письмо в Госдуму, в котором потребовал, чтобы выступление лидера ЛДПР рассмотрела депутатская комиссия по этике. Конгресс также подготовил письмо в Генпрокуратуру. *"Наша цель заключается в том, чтобы голос азербайджанского народа, подвергшегося несправедливым нападкам и клевете, был услышан, а виновник — Владимир Жириновский — призван к ответственности в рамках закона",* — заявил исполнительный директор ВАК Ильгар Гаджиев.

Президентские выборы в Афганистане: голоса, кровь и надежда

Президентская кампания в Афганистане проходит в крайне непростых условиях. В воскресенье появились сообщения, что в провинции Кундуз три человека стали жертвами теракта при перевозке на грузовике урн с бюллетенями для голосования. В результате взрыва заложенного на шоссе фугаса уничтожено восемь урн.

Тем не менее состоявшиеся в субботу выборы президента Афганистана признаны мировым сообществом успешными.

Выборы призваны стать первым в истории этой страны примером мирной смены власти путем демократического голосования. По данным избирательной комиссии, в них приняли участие более 7 миллионов афганцев из 12 миллионов потенциальных избирателей.

Для обеспечения безопасности на выборах власти Афганистана привлекли 300 тысяч полицейских и военных по всей стране. О предварительных итогах выборов в Афганистане будет объявлено 24 апреля. В случае, если никто из кандидатов не наберет более половины голосов избирателей, в конце мая состоится второй тур.

ЭЎРЫКА!

Вось такі робат-пажарны!

Навукова-даследчае ўпраўленне Ваенна-марскіх сіл ЗША летам 2014 года правядзе выпрабаванні новага робата-пажарнага.

Падчас выпрабаванняў робатам неабходна будзе знайсці пажарны кран, адкрыць яго, дацягнуць шланг да ачага ўзгарання і патушыць агонь, накіраваўшы на яго струмень вады.

Адметнай рысай гэтых робатаў з'яўляецца здольнасць вытрымліваць доўгі час уздзеянне высокіх тэмператур. Яны абсталяваны рознымі сэнсарамі, якія дазваляць робатам знаходзіць на палубе тых, хто выжыў. Аўтаномныя апараты таксама абсталяваны сістэмай балансавання, якая дазволіць ім захоўваць раўнавагу падчас моцнай гайданкі на моры. У перспектыве такія робаты будуць працаваць на тушэнні агню сумесна з пажарнымі брыгадамі.

И ТАКОЕ БЫВАЕТ

Британец самостоятельно отрубил себе больную руку

Страдающий свыше 16 лет от жесточайших болей в покалеченной руке британец самостоятельно ампутировал ее кисть после многочисленных отказов со стороны медиков сделать это, сообщает Metro UK.

44-летний Марк Годдард, бывший механик из графства Девон, по его словам, испытывал невыносимые страдания из-за болей в левой руке, связанных с воспалением нервных окончаний, после того как 16 лет назад попал в мотоаварию. Обращения мужчины за медицинской помощью не приносили облегчения его состоянию, а ампутировать больную руку врачи отказывались.

В итоге Годдард соорудил на своем заднем дворе из топора, цепей и столба от старых ворот гильотиноподобное устройство и попытался ампутировать руку самостоятельно. Однако самодельное устройство лишь частично перерубило запястье, и мужчине пришлось довершить начатое с помощью ножа. Затем он сжег отрубленную кисть на костре в саду, чтобы врачи не попытались пришить ее обратно.

После ампутации Годдарда срочно доставили в больницу, так как он потерял более литра крови. "Я не должен был идти на такой экстремальный шаг, чтобы прекратить эту боль, если бы была возможность сделать это правильно, в больничных условиях, — заявил Годдард. — Но это оказался единственный путь. Надеюсь, что теперь я и моя семья сможем жить нормально".

Однако ампутация кисти, по словам мужчины, не избавила его от болей в остальной части руки. Годдард уже поставил медикам ультиматум — если ему не помогут в больнице, он самостоятельно отрубит себе руку по локоть. Как сообщил мужчина, он неоднократно проходил психиатрическое тестирование и был признан вменяемым.-

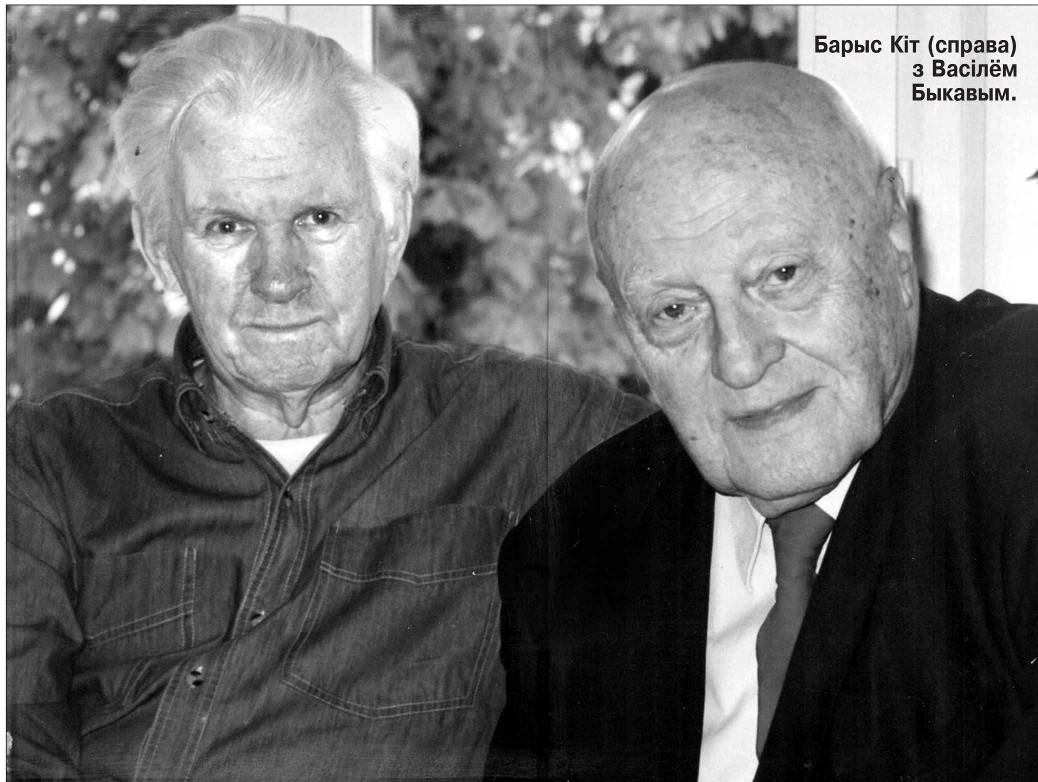
ВІНШУЕМ!

Той, хто даў чалавеку дарогу на Месяц...

6 красавіка споўнілася 104 гады нашаму слыннаму ва ўсім свеце земляку Барысу КІТУ

Так, гэта яму, колішняму хлопцу з Карэлічаў, было наканавана стаць чалавекам-легендай пры жыцці. Гэта ён у 60-я гады XX стагоддзя апынуўся (і невыпадкова!) сярод самых паспяховых і выніковых амерыканскіх вучоных, якія сваім дапытлівым розумам, талентам і навуковай дзёрзкасцю пралажылі чалавецтву дарогу да Месяца, на паверхню якога ў 1969 годзе высадзіліся першыя зямляне — астранаўты ЗША. Ракетнае паліва, распрацаванае Барысам Кітам і ягонымі калегамі для касмічнага карабля "Апалон", дазволіла надзейна даставіць людзей на нябесную спадарожніцу нашай Зямлі і вярнуць іх дадому. Імя вынаходніка-беларуса набыло тады сусветную вядомасць і славу.

Мы, сённяшнія беларусы, маем поўнае права ганарыцца сваім выдатным сучаснікам-суайчыннікам з дыпломам Віленскага ўніверсітэта, які ў свой час скончыў Навагрудскую беларускую гімназію, а потым і ўзначальваў яе. Ганарымся, што Барыс Уладзіміравіч Кіт быў заўсёды — і па сёння — не проста прыхільнікам роднай беларускай мовы, а і адданейшым змагаром за яе нават у часы цяжкіх для Бацькаўшчыны выпрабаванняў — у гады польскай, а затым і гітлераўскай акупацыі нашай зямлі. Ён заўсёды быў і застаецца гарачым патрыётам Айчыны. Яе трывогі, боль і надзеі — глыбока ў яго сэрцы, у чым і пераконваешся штораз, сустракаючыся з гэтым незвычайным чалавекам ці размаўляючы з ім па тэлефоне. Барыс Уладзіміравіч са шчырай радасцю адказвае на нашы з Ірынай Міхайлаўнай Быкавай — жонкай народнага пісьменніка Васіля Быкава — званкі ці тэлефануе сам.

Барыс Кіт (справа) з Васілём Быкавым.

Вось і нядаўна, напярэдадні 104-й сваёй гадавіны, чую яго, як і звычайна, па-маладому ясны, энергічны, добры голас, які даносіцца з нямецкага Франкфурта-на-Майне. Думаю: зайздроснае доўгажыхарства! Калі яно — не сумнае дажыванне, а нестарэючая духоўная і інтэлектуальная напоўненасць вельмі моцнай, цэльнай натуры. Тады і кожны дзень, кожны год такога чалавека — свята не толькі для яго, а для нас усіх!

...Згадваюцца першыя моманты знаёмства з яшчэ невядомым тады на Беларусі Барысам Кітам у доме пісьменніка Масея Сяднёва ў Глен-Кове, што пад Нью-Ёркам. Былі 1990-я гады, кароткі час нашых надзей на тое, што Беларусь нарэшце стане беларускай, наступіць эра дэмакратыі і справядлівасці... Тады пачалі вяртацца імёны рэпрэсаваных беларускіх пісьменнікаў, з'явілася магчымасць пазнаёміцца з жыццём і дзейнасцю беларусаў замежжа. Мне, навуковаму супрацоўніку Інстытута літаратуры Акадэміі навук, давялося на працягу некалькіх месяцаў збіраць матэрыял пра пісьменнікаў-эмігрантаў, працаваць у Славянскім аддзеле Публічнай бібліятэкі Нью-Ёрка, дзе сабраны кнігі беларускіх пісьменнікаў і куды мяне запрасілі Зора і Вітаўт Кіпелі (яны там многія гады супрацоўнічалі). Пасля пабачыла прыгожыя, уладкаваныя дамы беларусаў Саўт-Рывера, дзе жыў на пачатку 1950-х гадоў Барыс Кіт і менавіта тут стаў заснавальнікам першай беларускай калоніі ЗША.

Пашчасціла тады пазнаёміцца і паразмаўляць з таленавітымі дзеячамі на ніве літаратуры Наталляй Арсенневай, Міхасём Кавылём, Янкам Золакам, Янкам Запруднікам, Антонам Шукелойцем, мастачкамі Галінай Русак і Надзеяй Кудасавай, з сямействам Данчыка Андрусішына. Давялося пабываць і ў Беларускім доме ў Саўт-Рыверы, на службе ў Беларускай праваслаўнай царкве, пакланіцца памяці Юркі Віцьбіча, Вінцэнта Жук-Грышкевіча, Рыгора Крушыны і іншых выдатных беларусаў на беларуска-ўкраінска-польскіх могілках каля Брансвіка (штат Нью-Джэрсі), чытаць на помніках кранальныя эпітафіі на нашай мове накшталт "Я ад вас далёка, бацькавыя гоні...".

Супала так, што падчас маёй працы ў хатнім архіве аднаго з самых буйных пісьменнікаў беларускага замежжа Масея Сяднёва наведаць свайго даўняга сябра прыехаў Барыс Кіт, які тады вяртаўся з Таронта, дзе яму ўручалі дыплом акадэміка Міжнароднай акадэміі астранаўтыкі. Гэта, прызнаюся, для мяне сталася самай незабыўнай сустрэчай у той надзвычай цікавай і плённай амерыканскай вандроўцы. Літаральна з першай размовы з Барысам Уладзіміравічам склалася ўражанне, якое жыве да гэтага часу: як з ім лёгка і добра пачуваешся, быццам вы знаёмыя здаўна. І які цікавы, просты, абаяльны чалавек твой субяседнік. Падкупае інтэлігентным абыходжаннем і мудрасцю выказванняў, жывым пачуццём гумару і павагі да кожнага, нават малазнаёмага чалавека. А на якой цудоўнай, мілагучнай роднай мове размаўляе — такую ўжо не пачуеш на Беларусі, настолькі арганічна, мякка гучаць у яго беларускія інтанацыі. Як жа радасна было іх пачуць далёка ад радзімы! (І гэта пры ўсім тым, што Барыс Кіт дасканала валодае яшчэ англійскай, нямецкай, польскай, рускай мовамі.)

На той час Барыс Кіт ужо скончыў сваю працу ў амерыканскіх касмічных даследаваннях і як прафесар вашынгтонскага Мэрылендскага ўніверсітэта стаў выкладаць матэматыку ў адным з яго еўрапейскіх філіялаў у Гайдэльбергу. Барыс Уладзіміравіч запрасіў мяне пабываць у Франкфурце-на-Майне, дзе ён жыве з 1972 года.

Якія ж яркія расповеды пачула я пра ранейшае яго жыццё на Беларусі і па-за яе межамі! Праз лёс гэтага грамадзяніна свету паўставала сама гісторыя: халодны Пецярбург 1917 года ва ўспрыманні сямігадовага хлапчука, які разам з маці глядзіць на ўзброеных матросаў. Вяртанне на радзіму ў Карэлічы... Хвалюючае знаёмства з Навагрудкам, першай сталіцай Вялікага Княства Літоўскага — нашай сярэднявечнай дзяржавы... Далучэнне да азоў навукі, адоленне прыступкі за прыступкай крутой лесвіцы да новых ведаў і адкрыццяў... Актыўнае ўключэнне ў беларускі адраджэнскі рух 20—30-х гадоў мінулага стагоддзя, дзейнасць у Беларускай сялянска-работніцкай грамадзе, у барацьбе супраць апалячвання і русіфікацыі нашага краю разам з вядомымі нацыянальнымі дзеячамі таго часу... Адкрыццё, дзякуючы патрыятычным высілкам, новых беларускіх школ у Заходняй Беларусі, перaслед з боку польскіх улад за беларускую дзейнасць...

А хутка — вайна з фашысцкай Германіяй і небяспека расстрэлу ў Глыбоцкай турме за тую ж беларускую дзейнасць, за ажыццяўленне не дазволеных немцамі школьных праграм па нацыянальным выхаванні дзяцей... І, нарэшце, вымушаная эміграцыя з жонкай і малым сынам у 1944 годзе — з-за пагрозы трапіць ужо ў савецкі ГУЛАГ. Дарогі Еўропы, потым — Амерыка, дзе і пачалася касмічная эра Барыса Кіта. Таленавіты беларус за 25 год працы ў касмічных даследаваннях стаў адным з сусветна вядомых навукоўцаў. Яго імя разам з імёнамі славутых амерыканскіх вучоных закладзена ў Капсулу часу, замураваную ў сцяну Капітолія, каб нашчадкі і праз стагоддзі ведалі пра вялікія справы папярэднікаў-першапраходнікаў. Барыс Кіт аб'ездзіў з лекцыямі многія краіны свету, быў абраны сябрам розных навуковых таварыстваў і акадэмій.

А ў 1992 годзе, асабліва для яго значным, пасля доўгіх гадоў расстання Барыс Уладзіміравіч нарэшце змог наведаць сваю Беларусь. На сустрэчу з ім у Маладзечне (якую, дарэчы, вёў тагачасны мэр горада Генадзь Карпенка) сабраліся шматлікія вучні Кіта, якія ўспаміналі былыя гады, выказвалі шчырую падзяку колішняму настаўніку іх гімназіі. А ён, шчаслівы цёплынёй сустрэчы, распавёў, што ехаў на Бацькаўшчыну з даўно выспеленай ідэяй спрыяць заснаванню Беларускага нацыянальнага ўніверсітэта з цэнтрам у сталіцы і філіяламі ў іншых гарадах. Ужо шукаў (не бясплённа) фінансавай падтрымкі ў розных багатых фундацыях свету. Але ў нас разгарнуліся падзеі не ў лепшы для беларусаў бок... Пасля ён яшчэ раз (увосень 1994 г.) прыязджаў на Беларусь. Пабываў на магіле бацькі ў Карэлічах, наведаў Навагрудак і яго цікавейшы гісторыка-краязнаўчы музей, перадаў землякам свой архіў. Быў абраны Ганаровым грамадзянінам Навагрудка, Ганаровым прафесарам Гродзенскага ўніверсітэта імя Я.Купалы. У 1995 годзе ён пабываў у Вільнюсе, развітаўся з горадам сваёй маладосці.

Вярнуўшыся ў Германію, "кіт навукі" здолеў стварыць камітэт беларуска-нямецкіх сустрэч пры Свабодным універсітэце Берліна, заснаваў стыпендыю для беларускіх студэнтаў, якія маглі стажыравацца ў Германіі, заснаваў уласную прэмію для ўзнагароджвання беларускіх творцаў. Словам, імкнуўся любым чынам дапамагаць Бацькаўшчыне ўсім, чым толькі мог...

У 1998 годзе мне надарылася другі раз наведаць Барыса Уладзіміравіча ў Франкфурце-на-Майне, падараваць сваю кнігу "Космас беларуса" (жыццяпіс асветніка, вучонага, патрыёта). Маю за вялікі гонар пачуць ад яго, што лічыць мяне сваім першым біёграфам і што жартам называе "амбасадарам Кіта" на Беларусі. Барыс Уладзіміравіч па-ранейшаму быў маім экскурсаводам па гарадах Германіі — Бадгамбургу, Гайдэльбергу і Ляймене. Разам мы прайшлі мясцінамі Тургенева і Дастаеўскага, аглядзелі дом Гёте, многія славутыя нямецкія замкі, выдатныя помнікі Франкфурта і Берліна, Вісбадэна...

Дзякуючы Барысу Кіту я змагла пабываць і ў Лондане, у знакамітай Беларускай бібліятэцы айца А.Надсана (яшчэ адна знаная асоба беларускага замежжа!) і завяршыць такім чынам свае даследаванні літаратуры беларускага замежжа кнігай "Пакліканыя".

Гасціннасцю Барыса Уладзіміравіча карысталіся многія нашы суайчыннікі, якія потым напісалі свае ўспаміны пра выдатнага беларуса.

...І яму самому шчасціла на знаёмствы з многімі таленавітымі землякамі. А сустрэча з Васілём Быкавым сталася сапраўдным падарункам лёсу. Здарылася так, што Ірына Міхайлаўна і Васіль Уладзіміравіч жылі ў Франкфурце-на-Майне з вясны 2001-га па вясну 2002 года, амаль кожны дзень сустракаліся з Кітам, слухалі яго расповеды пра лёс беларусаў-выгнанцаў, пра людзей, з якімі зводзіла доўгая жыццёвая дарога. "Згадваючы сваё жыццё — гаварыў Барыс Уладзіміравіч, — я шырэй бачу панараму пакутнага стагоддзя, якое мне давялося перасягнуць. Можа, Бог пакінуў мяне на гэтай грэшнай зямлі так надоўга якраз для таго, каб я, апроч усяго іншага, змог пакінуць сведчанні пра дарагіх майму сэрцу незабыўных, светлых людзей і падзей свайго часу?.."

Васіль Быкаў паспеў занатаваць многае з расказанага "найвялікшым з беларусаў і наймудрэйшым з навукоўцаў" пра цэлую эпоху — супярэчлівую, бурлівую, зменлівую.

...Пра Барыса Кіта на ягонай Бацькаўшчыне пісалі многія майстры прозы і паэзіі — Вольга Іпатава, Алесь Петрашкевіч, Васіль Якавенка, Рыгор Барадулін, Сяргей Законнікаў, Васіль Жуковіч і іншыя. Яму прысвечаны дакументальна-мастацкія кінастужкі. У Мастацкім музеі Анатоля Белага ў Старых Дарогах усталяваны мемарыяльны знак з барэльефам Барыса Кіта і Васіля Быкава. Шматлікія ўспаміны, артыкулы ў гонар нястомнага дзеяча навукі і культуры сабраны ў Навагрудскай школе №1, дзе красуецца мемарыяльная дошка ў гонар знакамітага земляка і заснаваны музей Барыса Кіта.

Барыс Уладзіміравіч Кіт — сын сваёй шматпакутнай Бацькаўшчыны, якую так годна і прыгожа праславіў у свеце. І цяпер, на 105-м годзе свайго веку, не перастае падкрэсліваць: усё, што зроблена ім для беларускага-адраджэння, працягвае яму жыццё, трымае яго ўпартую надзею на светлы заўтрашні дзень для Беларусі.

Лідзія САВІК.

ТОЛЬКІ ЛІЧБЫ

Нараджаць дык нараджаць!

У Беларусі ў мінулым годзе з'явілася на свет 1220 двайнят, 26 трайнят і 1 чацвярня.

Трэба адзначыць, што ў апошнія гады ўсё часцей адзначаецца нараджэнне трайнят (у 2012 годзе іх было 45, у 2011-м — 29, у 2010-м — 18). А колькасць выпадкаў нараджэння двайнят у параўнанні з 2012 годам павялічылася на 3,6%.

ДА ВЕДАМА!

Браніраваныя аўто з валютай з'явяцца ў Мінску

Падчас чэмпіянату свету па хакеі мінскія абменнікі будуць працаваць у падоўжаным рэжыме

Нацбанк даручыў банкам, каб абменнікі на тэрыторыі чыгуначнага вакзала станцыі Мінск-Пасажырскі з 1 па 31 мая працавалі ў кругласутачным рэжыме. Пры немагчымасці такога графіку яны будуць працаваць у падоўжаным рэжыме. На падоўжаны рэжым пяройдуць і абменнікі ля абласных чыгуначных вакзалаў.

Максімальна падоўжаны працоўны дзень без выхадных будзе ўсталяваны ў абменных пунктах, размешчаных у гатэльных комплексах, у месцах правядзення спартыўных спаборніцтваў і масавага знаходжання гасцей чэмпіянату.

Абменныя пункты ў браніраваных аўтамабілях будуць знаходзіцца на плошчы каля "Мінск-Арэны", на пляцоўках каля Палаца спорту, Лядовага палаца і Студэнцкай вёскі. Абменнікі ўсталююць таксама ў фан-зонах "Мінск-Арэны" і "Чыжоўка-Арэны".

ПАМЯЦЬ

Памінальная служба па Барадуліну — 11 красавіка

У пятніцу, 11 красавіка, у 18.30 у грэка-каталіцкім Цэнтры Святога Язэпа (Мінск, вул. Арджанікідзэ, 6, ст.м. "Аўтазаводская"; заезд з вул.Цэнтральнай) адбудзецца памінальная служба па Рыгору Барадуліну.

Як паведамляе прэс-служба ГА "Саюз беларускіх пісьменнікаў", пасля службы Клуб грэка-каталіцкай інтэлігенцыі імя Кірылы Тураўскага і Саюз беларускіх пісьменнікаў ладзяць духоўныя паэтычныя чытанні.

Запрашаюцца ўсе, каму дарагое імя Рыгора Барадуліна і хто схіляе галаву перад яго светлай памяццю.

ВЕРНИСАЖ

Яйца выеденные, ювелирные

Выставка работ Александра Рыжевского открылась в Музее белорусского народного искусства в Раубичах

Яичная скорлупка — белая, тонкая, а куда годится? Только на выброс. Среди некоторых народов бытует поверье, что в пустой яичной скорлупке может поселиться злой дух, так что, если не хочешь, чтобы в твоем доме завелись черти, выеденное яйцо следует немедленно раздавить.

Впрочем, это все суеверия для неталантливых. Для людей креативных яичная скорлупа — прекрасный ювелирный материал. Мало того, что яйца перед Пасхой расписывают, оказывается, по пустой скорлупе ажурно вырезают. Для красоты. Существует даже такой термин "карвинг" — резьба по яичной скорлупе. Искусство карвинга было очень развито в Китае. Там принято дарить такое декоративное яйцо на свадьбы, дни рождения, рождение детей.

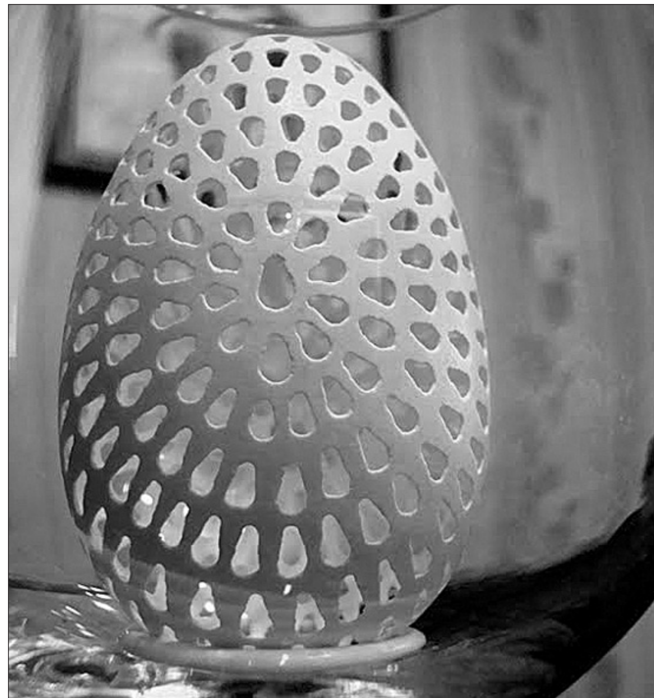
Да, форма яйца привлекает своей тайной, внутренним смыслом. Ювелиров-карвингистов, конечно, не много, потому что это люди уникальной усидчивости и внутреннего спокойствия: яичные скорлупки хрупкие, как... скорлупки! Во всем мире насчитывается не более двух десятков людей, работающих с таким материалом. Один из них — минчанин **Александр РЫЖЕВСКИЙ**. Впрочем, фигурная резьба по яйцу — не основное занятие Александра, по специальности он менеджер. Но в своем хобби он — мастер.

На выставке в Музее белорусского народного искусства в Раубичах Александр Рыжевский представил более 50 работ. И как только удается мастеру пройти по тонкой грани между узором и обыкновенной дыркой? Ну, если бы на все секреты творчества мы знали ответы...

Мастер работает с куриными, гусиными, страусиными и даже перепелиными яйцами. Чем изделие ажурнее и тоньше, тем оно красивее, в этом и заключается главная сложность и мастерство. Одна из самых тонких работ — "Саламандра", яйцо с изображением изящных земноводных, расстояние между отверстиями в скорлупе под правой лапкой саламандры не больше полумиллиметра.

Сколько времени нужно, чтобы сделать одно ажурное яйцо? Из перепелиных, признавался Александр, можно сделать три-четыре поделки за вечер. А вот на страусиные уходит больше времени, потому что скорлупа очень плотная, около 3—4 миллиметров. Например, яйцо, на скорлупе которого вырезаны кленовые листья, мастер создавал около трех месяцев по вечерам после работы.

Кирилл БУБНОВ.

ПЫТАННЕ—АДКАЗ

Спрычыніцца да ўзвядзення мемарыяла ў Трасцянцы можа кожны

У адным з мінулых нумароў "Народнай Волі" была змешчана інфармацыя аб тым, што распачаты збор сродкаў на будаўніцтва мемарыяла на месцы лагера смерці "Малы Трасцянец", які існаваў пад Мінскам у часы Вялікай Айчыннай вайны. Я хацела б далучыцца да гэтай справы. Удакладніце, калі ласка, банкаўскія рэквізіты, на якія можна пераводзіць грошы.

Валянціна МАРОЗАВА.

Згодна з папярэднімі падлікамі, на ўзвядзенне мемарыяльнага комплексу "Трасцянец" спатрэбіцца каля 10 мільёнаў еўра. Сума фантастычная, але частку гэтых грошай ужо сабралі прадстаўнікі нямецкіх гарадоў і Міністэрства замежных спраў Германіі. Дапамагчы будаўніцтву могуць і беларусы. Для збору сродкаў адкрыты спецыяльны рахунак. Дзяржаўнае вытворчае аб'яднанне "Камунальная гаспадарка Мінгарвыканкама" прапануе пераводзіць грошы на наступны адрас:

Філіял №510 ААТ "АСБ Беларусбанк", г.Мінск, вул.Куйбышава, 18, код 153001603:

— 3132000000037 — дабрачынны рахунак (еўра),

— 3132000000040 — дабрачынны рахунак (беларускія рублі).

Ахвяраванні пойдуць на фінансаванне работ па стварэнні мемарыяльнага комплексу "Трасцянец", у тым ліку і на работы па добраўпарадкаванні ва ўрочышчы Благаўшчына, дзе фашысты знішчылі тысячы грамадзян розных еўрапейскіх краін.

Марыя МАЛЕВІЧ.

ЮБИЛЕЙ!

Вечно молодой Юрий Пудышев

3 апреля чемпион СССР 1982 года в составе минского "Динамо" Юрий Пудышев отметил круглую дату— 60-летие.

Рука не поднялась написать — "ветеран белорусского футбола". Какой же это ветеран, когда сегодня Пудышев многим молодым может фору дать?

Оптимист, юморист, трудяга, неиссякаемый источник энергии — все это Юрий Алексеевич, который сейчас трудится в тренерском штабе борисовского БАТЭ.

А в минувшие выходные состоялся футбольный матч, в котором сыграли "Друзья Юрия Пудышева" против "Ветеранов БАТЭ". Победили "друзья" — 4:3, один мяч на счету юбиляра...

Поздравляем!

Алесь СИВЫЙ.

Почему Юрий Пудышев не водит машину?

Юрий Алексеевич — мастер разговорного жанра. Вот одна из его историй, рассказанная российскому журналисту:

— Машину мне выдали в 1979 году. "Копейка" с итальянским движком. Учусь кататься, приятель помогает. Поехали на Минское море, есть у нас такой водоем. Проселочная дорога, катимся... Вдруг Малофеев откуда-то из кустов вылезает в семейных трусах величины необъятной. Увидел мои "Жигули": "Наши отдыхают — солидно. Молодцы, наконец-то хоть на природу выехали..." До моря метров двадцать остается, никак не больше. Говорю приятелю: "Шур, дай я-то хоть проеду, здесь немного". Надо ж учиться, правильно? Все равно людей нету. Сажусь. Вдруг парень дорогу перебегает — я газ с тормозом перепутал с испугу. Как дал! А дорога бугристая... Смотрим — летим. Деревья замелькали. Почти до самого пляжа долетели. Я по приземлении лоб о стекло разбил. Машину, соответственно, тоже. Посидели чуть-чуть в кустах — пошли мужиков звать. "Ребята, мать вашу, как залетели-то сюда?!" Завели как-то, крыло выгнули, потихонечку обратно двигаем. Снова Малофеева проезжаем — у того челюсть отпала. Дальше — больше. Починили машину, стал по новой учиться. В Минске как раз метро начали рыть. Котлованы. Почему я сейчас за руль не сажусь? Выпьешь — и сразу тянет девчонок подсадить, на скорости... А тогда — так и сделал. Второй час ночи. Город пустой. Девки балдеют. Чувствую — опять парю. Над пропастью. Одну пролетаю — во вторую почти сваливаюсь, вместе с машиной. В метро будущее. На выход, говорю, все. Машину там и оставил, только колеса передние болтаются над ямой. В котловане третья смена работала — у мужиков глаза повылазили: что за аппарат? Обратно на такси поехал. Наутро звонок, милиция: "Эй, футболист, забери свою машину!" Прихожу — ни окон, ни дверей. Разобрали за ночь. Кое-как опять починили, и стала моя машина служебной на базе. Я с тех пор за руль не сажусь. Как подумаю, что чуть людей не загубил — третью-то смену — и сразу не тянет. Ездил бы на трамвайчике, да только нет их в городе Борисове. Пешком хожу...

ДАЛЕКОЕ — БЛИЗКОЕ

Виктор ВЫСОЧАНСКИЙ:

«Брежнев мне подарил ароматные сигареты, а Ким Ир Сен — настойку с корнем женьшеня...»

*Минчанин **Виктор Федорович ВЫСОЧАНСКИЙ** сейчас на пенсии, но иногда вспоминает молодые годы. А вспомнить на самом деле есть что! Он возил Машерова и Брежнева, Хонеккера и Ким Ир Сена...*

...Виктор Федорович родился в Украине, но затем судьба забросила его с отцом на Север. Жизнь заставила пройти все университеты — это был человек с золотыми руками, который мог сделать или отремонтировать практически все. Когда Виктору не было и 18, в кармане уже лежало водительское удостоверение. Оно-то и пригодилось во время службы в армии, когда его отправили в Германию. Войска были непростые...

— Призвали в Берлин водителем, скажем так, в спецвойска, — вспоминает мой собеседник. — В Германии, кстати, я посещал практически все части. И вечернюю школу (7-й и 8-й классы) заканчивал в столице ГДР в Доме офицеров.

— Кого приходилось возить?

— Да кто сядет, того и возил. Но служба мне нравилась. Например, каждый солдат-водитель должен был ездить в сопровождении офицера, а я имел право ездить один.

— А льготы для вас какие-нибудь были?

— Разве что в "гражданке" разрешалось ездить — вот и все льготы. Чем занимались те, кого я возил, не интересовался, исправно делал свое дело. Кстати, когда я попал в аварию в 1969 году, следователь у меня расспрашивал не только о деталях ДТП. *"Кто ездил в вашей машине и о чем шел разговор?"* — как бы между делом задавал он вопрос. "Я — водитель, — отвечал. — Не в моих обязанностях что-то слушать и что-то передавать". В Германии я женился, затем, в 1965-м, когда уволился, приехали с супругой в Минск, где у нее были родственники. Они же и посоветовали мне устроиться на работу в гараж Управления делами Совета министров БССР. Подал заявку, месяца три-четыре ждал ответа. Наверное, проверяли документы и биографию. Белорусская госбезопасность, союзная... В итоге взяли.

— Какую вам сразу же дали машину?

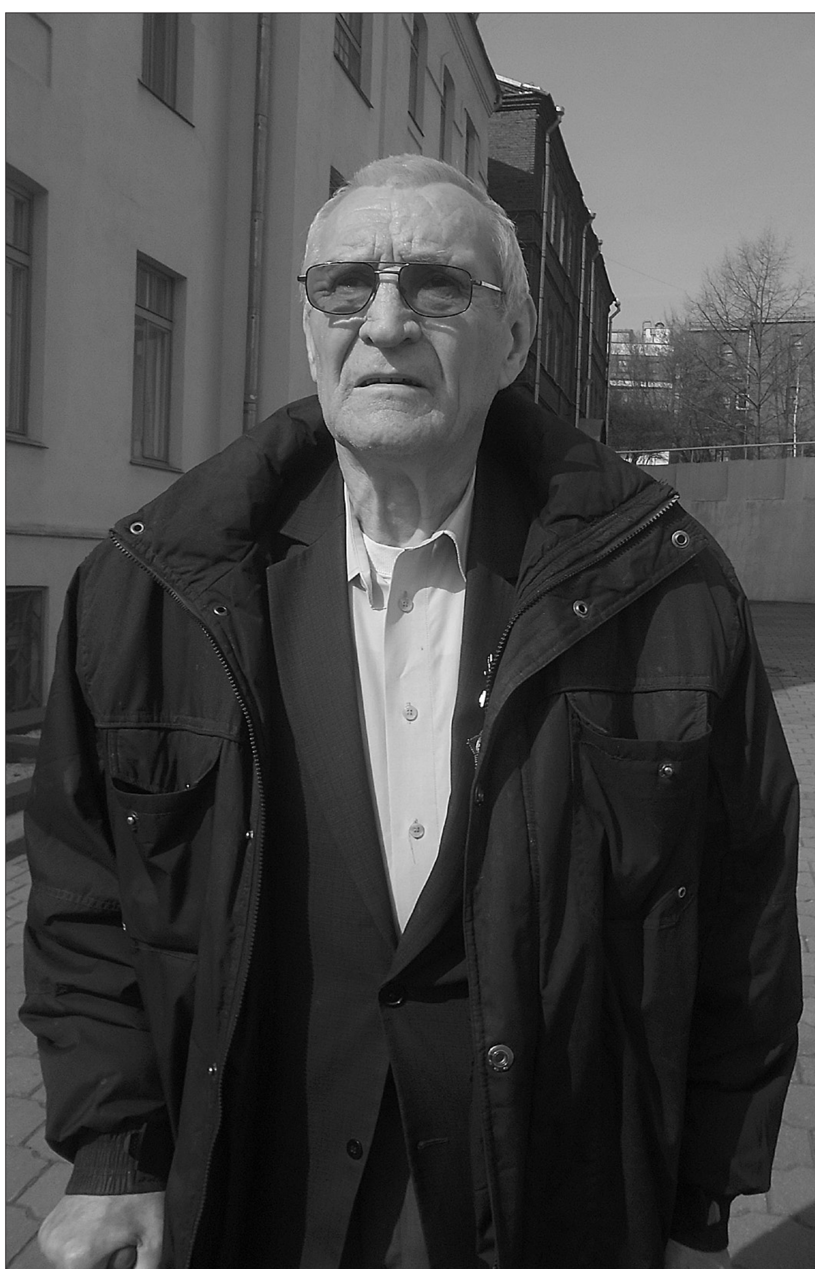
— Скромную "Волгу", которую еще надо было доводить до ума. Но у меня к тому времени уже был 5-й разряд слесаря, так что из машины своими руками я такую конфетку сделал, что начальство только ахнуло. Говорят: "Как такое можно собрать?! Мы же эту машину списывали!" Одним словом, на первых порах пришлось работать на дежурной "Волге", которая выезжала по вызову. Это сейчас каждый районный жук — уже большой начальник, которому меньше чем джип не подавай. А тогда даже у замминистров не было своих служебных машин... Я поработал на "дежурке", наверное, нормально себя зарекомендовал, меня пересадили на машину для правительственных делегаций. Мы входили в так называемую группу особого назначения. Мне дали с напарником "Чайку". Как-то поступил вызов: "Из Москвы прилетает Кирилл Мазуров, первый заместитель председателя Совмина СССР. Надо встретить". Едем на аэродром в Брест и вдруг узнаем: Мазуров решил приземлиться в Березе. Честно скажу, выжимал из машины все, что можно. Но успели к прилету! Еще пропеллеры крутились в самолете, а я уже подъехал. Правда, потом еще полчаса глушители в машине трещали... А позже я возил партийного босса ГДР Эрика Хонеккера, руководителя Северной Кореи Ким Ир Сена, Брежнева встречал...

— Охрана ваши машины сопровождала?

— Был эскорт, но, знаете, что я заметил? Руководители погибали в авариях именно в тех случаях, когда их сопровождали сотрудники ГАИ. Так было и с Федором Анисимовичем Сургановым, такой же случай произошел и с Петром Мироновичем Машеровым... Эскорт мешал, а не помогал! Вести колонну не умели, неправильно выбирали скорость, делали обгон в неположенных местах... Лично у меня, когда был за рулем, от мигалок слезы катились.

— Вы говорили, что встречали Брежнева... Какое впечатление произвел на вас, как говорили раньше, дорогой Леонид Ильич?

— Ничего о нем плохого не скажу, простой мужик. Я его привез в Беловежскую пущу, они там что-то "не сошлись во взглядах" с Машеровым. Генсек снова в мою машину — и в Брест, на спецпоезд. Его помощник по дороге все возмущался, что в Союзе с продовольствием непорядок... Помню, сел Брежнев в машину на переднее сиденье, спрашивает: "Сигареты есть?" В бардачке лежали какие-то, угостил... Он взял, не побрезговал. А на прощанье Леонид Ильич подарил мне металлическую коробку своих сигарет с мундштуками из натуральной бересты. Аромат был непередаваемый!

— Брежнев подарил вам сигареты. А другие что-нибудь презентовали водителю?

— Ким Ир Сен дал огромную бутылку настойки, а внутри был корень женьшеня. Я затем отвинтил крышку, смотрю — а она пустотелая. Нам в таких случаях нужно было ставить в известность соответствующие службы, поэтому бутылку забрали на экспертизу. Но проверили и вернули, хотя мне она так и не досталась. Один начальник мне сказал: "Рано тебе еще женьшень пить. Коньяк купи". И забрал презент. Думаю: может, ему и правда нужнее настойка — все-таки участник Финской войны?.. А вообще, водителям очень много подарков дарили, но все они до нас не доходили. То есть приезжала делегация, подарочный набор был в том числе и для нас. Но не доходил... А вот жены руководителей иногда баловали водителей.

— Уже интересно...

— Многих жен и их детей я часто возил на дачу, на природу, в Беловежскую пущу, где находилась отличная база отдыха. Помню, теща Тихона Киселева очень любила цветы. Она меня научила (и это запомнилось до сих пор), что георгины нужно подкармливать черным хлебом. Нина Федоровна, супруга Киселева, меня грибами угощала. Накатает баночки белых грибов и угощает.

— Наверное, у вас была хорошая зарплата?

— Даже меньше, чем у других! У меня был оклад 102 рубля, разве это много? Некоторые уходили из-за денег в автобусные парки. Другое дело, что имелись другие преимущества. Например, квартиры давали без проблем. Когда моя жена забеременела, тут же дали жилье. Родилась дочка — получили уже двухкомнатную. Да и в нашем шикарном буфете в то время, когда во всей стране был жуткий дефицит товаров, можно было купить все! Сыровяленая колбаса в золотой фольге, коньяк, икра... У меня было много друзей, так что я нес колбасу из буфета, как дрова. Правда, находились и завистники. О, говорят, Высочанский колбасы набрал — машина не потянет! А мне что, жалко помочь знакомым?

— В мастерскую вас перевели после аварии?

— Да, в 1969 году я попал в ДТП. Вез на вокзал правительственную делегацию из "Хатыни" после открытия комплекса. Человек семь в "Чайке" находилось. Министры разных союзных республик, наши деятели... Было около десяти вечера, мы опаздывали, даже поезд задерживали. А задержка произошла, потому что начальство захотело отметить открытие комплекса. Моя "Чайка" двигалась по нынешнему проспекту Независимости, с улицы Ленина выскочил военный грузовик. Сопровождения не было, я пытался проскочить на желтый свет. Все ведь на поезд торопились. И тут — удар! К счастью, все остались живы. Меня на каталке с множественными травмами увезли в больницу. После выписки вызвали в прокуратуру. Допросы, следствие, суд в 1970-м году... Во время суда ребята из конвоя, которые меня охраняли, поддерживали: "Не беспокойся, за тебя хлопочут". Плохо было то, что находившийся во время аварии в машине зампред Совмина БССР Григорий Киселев, курировавший вопросы культуры, через некоторое время после ДТП умер. В итоге решением суда мне дали 6 лет колонии.

— Водитель военного грузовика оказался не виноват?

— Я ничего не знаю о нем, но не исключаю, что авария была подстроена. В то время уже началась охота москвичей на белорусское руководство. Мне три или четыре раза приходилось уходить от ударов. Можно, конечно, сказать, что это случайности, но у меня на этот счет собственное мнение.

— Виктор Федорович, может быть, за простого водителя на суде похлопотало начальство, которое он раньше возил?

— Адвокат был, характеристику хорошую дали... Но дело было громкое, просто так его никто не замял бы. Отправили меня в Минскую тюрьму на улице Ангарской, но в итоге из шестилетнего срока я отсидел всего 8 месяцев. Мое прошение о помиловании было удовлетворено. Когда выходил на свободу, меня встречала кавалькада из черных "Волг". Вот и судите сами — похлопотали или нет...

— После тюрьмы на старое место работы уже не вернулись?

— Меня приглашали идти водителем к Тихону Яковлевичу Киселеву, но, знаете... Не захотел. Все-таки осталась какая-то обида, ведь срок я отсидел, по сути, ни за что. Пошел работать в мастерскую в те же совминовские гаражи. Приняли хорошо, моя фотография там на Доске почета висела...

— Пробовали затем узнать подробности аварии и этого дела?

— А кто вам правду скажет? После гибели Машерова ведь тоже одни говорили одно, другие — другое. Мой приятель Евгений Зайцев, который в день гибели Машерова был за рулем машины, хоть и пожилой был, но опытнейший водитель... А в мастерской я слесарем до пенсии так и проработал. Работы никогда не боялся, за что люди меня и уважали...

Алесь СИВЫЙ.

ПРАПАНОВА

Ці з'явіцца ў Беларусі клятва архітэктара?

*З такой прапановай у адказ на крытыку шэрагу сталічных новабудоўляў выступіў намеснік міністра архітэктуры і будаўніцтва **Дзмітрый Семянкевіч.***

"Палітыка двайных стандартаў мне не падабаецца. Многія аб'екты, якія архітэктары крытыкуюць, ствараліся з іх жа ўдзелам. Дзеля атрымання выгады яны могуць зрабіць нейкае адно памяшканне: бар або саўну, — а што тычыцца аб'екта ў цэлым, архітэктару, аказваецца, не падабаецца ўвесь праект, ён не згодны з яго размяшчэннем і гарадской палітыкай... І дзе ж тут этыка? Думаю, Саюзу архітэктараў пара стварыць нешта накшталт клятвы Гіпакрата — "клятву архітэктара", напрыклад. Калі, на думку архітэктара, аб'ект дысаніруе з горадам і ў цэлым ці зноў жа, на яго думку, ён антысацыяльны, то няхай не ўдзельнічае ў яго праектаванні, хай адмовіцца", — заявіў чыноўнік.

ЧУЛІ?

40 тысяч беларусаў паскардзіліся на сваіх суседзяў

Столькі скаргаў па ўсёй краіне атрымалі летась міліцыя, камунальнікі, мясцовыя ўлады і санітарныя службы.

Людзі скардзіліся на парушэнне іх суседзямі правілаў карыстання жылымі памяшканнямі. У заявах найчасцей згадваюцца шум, крыкі і гучная музыка з суседніх кватэр. Некаторыя скаргі тычыліся парушэння грамадскага парадку асобамі, якія "здымаюць жыллё на кароткі тэрмін для правядзення забаўляльных мерапрыемстваў".

Як адзначае Генпракуратура, на многія скаргі фактычна не было ніякай рэакцыі. Таму Генпракуратура звярнулася ў Савет міністраў з прапановай прыняць дадатковыя меры па забеспячэнні выканання правілаў карыстання жылымі памяшканнямі.

ЭКСПЕРЫМЕНТ

Бульба, якая не баіцца жука?

У гэтым годзе Беларусь упершыню правядзе палявыя выпрабаванні генетычна мадыфікаванай бульбы. Пра гэта паведаміў дырэктар Інстытута генетыкі і цыталогіі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі **Аляксандр Кільчэўскі.**

У мінулым годзе беларускую трансгенную бульбу з падвышанай устойлівасцю да хвароб і каларадскага жука высадзілі ў цяпліцах для атрымання насеннага матэрыялу, а ў гэтым годзе яе ўпершыню змесцяць у адкрыты грунт на біялагічным доследным участку, што знаходзіцца ў Мінску.

Аб камерцыйным выкарыстанні геннамадыфікаванай бульбы можна будзе казаць толькі праз два-тры гады пасля правядзення палявых выпрабаванняў.

ЗДАРЭННІ

Спыніць кіроўцу-наркамана дапамагла... зброя

На яго склалі дзевяць адміністрацыйных пратаколаў.

Супрацоўнікі мінскай ДАІ ў суботу ўвечары паспрабавалі спыніць машыну "Форд-Эскорт" у раёне плошчы Казінца для праверкі дакументаў. Але ў адказ 24-гадовы кіроўца паскорыўся і ўцёк у прыватны сектар. Каб спыніць парушальніка, супрацоўнікі былі вымушаны страляць. Пагоня доўжылася каля паўгадзіны. Калі мужчына зразумеў, што ўцячы не ўдасца, ён урэзаўся ў аўтамабіль ДАІ і ледзь не збіў інспектара.

Паведамляецца, што парушальнік быў пад уздзеяннем наркотыкаў. Тры гады таму яго ўжо пазбавілі правоў за п'янае кіраванне. Ад агляду кіроўца адмовіўся.

ПРАЦЯГ ТЭМЫ

Дзе лечацца першыя асобы Еўропы і ЗША?

Беларускія чыноўнікі найноўшага часу не адмовіліся ад савецкай традыцыі лячыцца ў спецбальніцы. Цяперашнія кіраўнікі Беларусі і чыноўнікі рангам ніжэй прымацаваны да Рэспубліканскага клінічнага медыцынскага цэнтра Кіраўніцтва спраў прэзідэнта. Але, як пісала ўжо "Народная Воля", у старых карпусах "лечкамісіі" ім, верагодна, стала цесна. Да 2016 года запланавана будаўніцтва пад Мінскам новай "прэзідэнцкай бальніцы".

А дзе лечацца першыя асобы Германіі, Францыі, Польшчы, ЗША? Ці ёсць у цывілізаваных краінах асобныя клінікі для чыноўнікаў?

Германія

У гэтай краіне старой дэмакратыі першыя асобы дзяржавы, як правіла, лечацца ва ўніверсітэцкай клініцы Берлінскага ўніверсітэта Шарытэ. Яе пацыенткай нядаўна была і **Ангела Меркель**.

Вось што расказваў пра Шарытэ аўтар кнігі "Как устроена Германия" расійскі журналіст і пісьменік **Сяргей Сумленны**:

— Гэта адна з самых паважаных клінік Германіі. Аднак увайсці ў яе можа кожны. Гэта не нейкая элітная, а звычайная бальніца. У ёй адначасова лечацца некалькі тысяч пацыентаў. Любы жыхар Германіі, у якога ўзніклі праблемы са здароўем, калі ў яго ёсць медыцынская страхоўка, сацыяльная або прыватная, атрымлівае накіраванне ў адзін з інстытутаў клінікі і спакойна туды трапляе.

Уваход у клініку заўсёды вольны. Усе пацыенты могуць спакойна ў любы час запрасіць да сябе гасцей, і тыя не павінны ні паказваць дакументы на ўваходзе, ні прад'яўляць пасведчанні, ні запісвацца ў нейкую кнігу наведванняў — проста праходзяць у бальніцу, калі ведаюць, дзе знаходзіцца палата чалавека, да якога яны ідуць. Ніхто не можа гэтаму перашкаджаць.

У свой час у клініцы Шарытэ папраўлялі сваё здароўе **Барыс Ельцын, Міхаіл Гарбачоў, Эдуард Шэварднадзэ.**

Францыя

У Францыі, сістэма аховы здароўя якой прызнана адной з лепшых у свеце, няма асобнай клінікі, куды звярталіся б па медыцынскую дапамогу чыноўнікі першага эшалона. Любы грамадзянін краіны, які аплаціў медыцынскую страхоўку, мае права лячыцца ў любым шпіталі і звяртацца па кансультацыю да любога доктара па сваім выбары. Гэтае правіла распаўсюджваецца і на чыноўнікаў, і на першых асоб дзяржавы. Так, напрыклад, у 2009 годзе тагачасны прэзідэнт Францыі **Нікаля Сарказі**, які нечакана страціў прытомнасць падчас прабежкі, быў шпіталізаваны ў парыжскі ваенны шпіталь Валь-дэ-Грас. Праз два гады ягоная жонка **Карла Бруні** палічыла за лепшае нараджаць свайго першынца ў парыжскай клініцы дэ ля Мюэт, якая месціцца ў адным з найбольш прэстыжных акруг французскай сталіцы. У гэтым годзе экс-кіраўнік Францыі **Жак Шырак** праходзіў абследаванне ў амерыканскім шпіталі ў парыжскім прыгарадзе Неі-сюр-Сэн. Дарэчы, там жа два гады таму была зроблена аперацыя на сэрцы легендарнаму акцёру **Алену Дэлону.**

Нікаля Сарказі падзякаваў медыкам Валь-дэ-Грас за аказаную дапамогу.

Польшча

У сацыялістычнай Польшчы ўрадная эліта, як і ў СССР, была прымацавана да так званай спецбальніцы, закрытай для звычайных грамадзян. Сёння гэта ўжо ў мінулым.

— *Лячэнне і медабследаванне першых асоб дзяржавы — прэзідэнта, прэм'ер-міністра, маршала Сейма — аплачвае дзяржава,* — распавялі нам у Пасольстве Польшчы ў Беларусі. — *Усе астатнія чыноўнікі, у тым ліку міністры, дыпламаты, дэпутаты, ніякіх ільгот на лячэнне не маюць. Як і звычайныя палякі, яны штомесяц 9% свайго даходу адлічваюць у Дзяржаўны фонд здароўя і, калі пачуваюць сябе дрэнна, хварэюць, то звяртаюцца да свайго доктара па месцы жыхарства, які і прымае рашэнне аб лячэнні. Калі пацыент атрымлівае накіраванне ў бальніцу, то лячэнне ў ёй аплачвае Фонд. Медыцынская страхоўка — абавязковая для ўсіх грамадзян краіны. Аднак палякі могуць карыстацца платнымі паслугамі ў прыватных цэнтрах, якіх нямала ў краіне. Як правіла, цэнавая палітыка ў большасці прыватных клінік разлічана на пацыентаў сярэдняга класа.*

Чэхія

У Чэхіі таксама ёсць невялікія прывілеі для першых асоб, калі справа тычыцца іх здароўя.

— У прэстыжным пражскім шпіталі Мотал ёсць прэзідэнцкая палата, — расказвае беларуская журналістка **Алена Ціхановіч**, якая жыве ў Чэхіі. — *Калі апошні раз туды паклалі цяперашняга прэзідэнта **Мілаша Зэмана** (ён падвярнуў нагу), чэшская прэса пісала, што даплата за прэзідэнцкую палату складае 2000 крон (100 долараў) у суткі.*

*Акрамя клінікі Мотал, першыя асобы Чэхіі лечацца і ў іншых вядомых на ўсю краіну бальніцах — Вайсковым шпіталі ў Празе, шэрагу іншых, але даступных для астатніх грамадзян. Апошняя акцыя — калі ў Вайсковы шпіталь, дзе лячылі ў свой час былога прэзідэнта **Вацлава Гавела**, прывезлі на лячэнне каля 30 украінцаў, параненых на Майдане або ў іншых сутычках.*

Увогуле, усе палітыкі Чэхіі, міністры, дэпутаты, як і звычайныя грамадзяне, маюць абавязковую медстрахоўку, якая пакрывае стандарт лячэння. Пры жаданні яны могуць звяртацца па меддапамогу ў прыватныя медцэнтры.

Чэшская прэса не толькі пісала пра тое, што прэзідэнт Мілаш Зэман трапіў у шпіталь, але і друкавала здымкі высокапастаўленага пацыента ў яго сценах.

ЗША

Няма ніякіх спецыяльных бальніц для міністраў, дэпутатаў і палітыкаў і ў ЗША з яе страхавой медыцынай. Але пры гэтым прэзідэнт Злучаных Штатаў Амерыкі мае асабістага доктара, які сочыць за здароўем свайго высокапастаўленага пацыента і пры неабходнасці аказвае яму медыцынскую дапамогу. Так, напрыклад, калі ў 2010 годзе **Барак Абама**, гуляючы ў баскетбол з сябрамі, моцна рассек губу, яго на верталёце даставілі не ў які-небудзь прэстыжны шпіталь, а ў Белы дом, дзе асабісты доктар наклаў яму 12 швоў... Таксама ў ЗША прэзідэнт краіны раз у год абавязаны праходзіць медыцынскі агляд, пра вынікі якога паведамляецца ўсёй нацыі. Дадзеныя прэсе прадастаўляе асабісты доктар прэзідэнта.

Як і ў нас

Варта адзначыць, што лячэбныя ўстановы, дзе бясплатна і без чэргаў лечыцца высокапастаўлены кантынгент з кіраўніцтва краіны, існуюць не толькі ў Беларусі. Урадавыя клінікі ёсць у былых савецкіх рэспубліках, напрыклад, у краінах, з якімі Беларусь аб'яднана ў Мытны саюз. У Расіі на базе знакамітай Крамлёўскай бальніцы створана Клінічная бальніца Кіраўніцтва спраў прэзідэнта Расійскай Федэрацыі. У Казахстане з 1997 года функцыянуе Медыцынскі цэнтр Упраўлення спраў прэзідэнта Рэспублікі Казахстан.

— *Гэта своеасаблівы горад здароўя, у якім ёсць практычна ўсё для сучаснай дыягностыкі, лячэння, ранняй рэабілітацыі,* — не без гонару распавядаў у расійскай прэсе галоўны ўрач сучаснай маскоўскай Крамлёўкі **Мікалай Віцько**. — *ЦКБ — установа шматпрофільная. 50 клінічных аддзяленняў, кожнае з якіх узначальвае вядомы ў сваёй вобласці прафесар, 20 дыягнастычных, 7 лабараторый. 200 ложкаў , 11 карпусоў, размешчаных на вялізнай — 180 гектараў — тэрыторыі. Пэўна, не назаву ніводнага захворвання, якое тут нельга было б дыягнаставаць і лячыць.*

— *Цэнтральная клінічная бальніца медыцынскага цэнтра Упраўлення спраў прэзідэнта, адна з найбуйнейшых медыцынскіх арганізацый Казахстана, годна прадстаўляе айчынную ахову здароўя на міжнародным узроўні,* — гэта ўжо цытата з інтэрв'ю галоўнага ўрача прэзідэнцкай клінікі Казахстана **Аміра Ахетава**. — *Менавіта тут рэалізуецца большасць навінак айчыннай і замежнай аховы здароўя, укараняюцца перадавыя метады дыягностыкі і лячэння шматлікіх відаў захворванняў.*

Як і ў Беларусі, сучасныя "лечкамісіі" ў Расіі і Казахстане адкрыты і для звычайных грамадзян. Але ў адрозненне ад міністраў, дэпутатаў і чыноўнікаў пацыенты "з вуліцы" за лячэнне ў "прэзідэнцкіх клініках" вымушаны плаціць. Вось такая сацыяльная палітыка...

Вольга ГРЫНЯВІЦКАЯ.

Народная Воля
http://www.nv-online.info
8 КРАСАВІКА 2014 г.

ОСТРАЯ ТЕМА

Владимир ИВАНОВ:

«От спайса и алкоголя таблетки не спасут»

Накурившись какой-то дряни, мужчина вспорол живот вначале своему другу, а затем и себе. Говорит, искал микрочип робота...

Сколько подобных бед произошло в стране за последние месяцы! Острейшим образом встала проблема — как победить курительные смеси и "легкие" наркотики? И что вреднее — героин или простая сигарета?

*Об этом — разговор с заведующим 21-м наркологическим реабилитационным отделением РНПЦ психического здоровья **Владимиром Ивановым.***

Сигареты — это зло!

— Если мы знаем, что от курительных смесей столько вреда, то почему бы не запретить их?

— Общеизвестно, что сигареты, которые продаются повсеместно и совершенно легально, пропитываются двумя сотнями различных составов. Обычный табак почти не горит и не тлеет. Чтобы сигарета красиво дымила в руках у молоденькой дурочки, нужно, чтобы ее чем-то особым пропитали. Оказалось, что в эти составы входят вещества по типу спайсов. Задача производителей табака, думающих только о собственной прибыли, как можно быстрее заставить потребителя войти в зависимость. Если 40 лет назад для возникновения никотиномании нужно было постараться накуриться "Беломором", то сейчас через 2—3 недели эпизодического курения люди уже не могут бросить. Границы между криминальным спайсом и обычной сигаретой размыты. Более того, я не видел ни одного потребителя спайсов, который начал бы именно с курительных смесей. Все начинают с обычных сигарет! В 13—14 лет начинают курить и в течение нескольких месяцев переходят на наркотики. Поэтому сейчас нельзя запретить все курительные смеси, ведь к ним относятся и обычные сигареты.

— Но сигареты не вызывают психозов и у потребителей не сносит крышу. А спайсы все чаще приводят к непоправимым последствиям.

— Курительные смеси — нехорошая вещь, но от их передозировки не умирают. Погибают от "марок" — небольших кусочков бумаги, пропитанных наркотиком. Я не читал, что токсикологи накопали по этому виду психоактивных веществ, но, по моим впечатлениям, они насыщены чем-то вроде наркотика ЛСД, только гораздо более брутального. ЛСД вызывает психоз, а "марки" — тяжелый галлюцинаторно-параноидальный психоз. Употребление "марки" вызывает очень тяжелое состояние у любого человека. Возникают бредовые расстройства, могут быть галлюцинации, человеку кажется, что он может лететь, как птица. Такие ощущения бывают после приема ЛСД. Когда принявший наркотик прыгает с 12-го этажа, это на самом деле не самоубийство, а несчастный случай, потому что наркоман находился в состоянии острого параноидального психоза. Так что спайсы и "марки" — разные вещи. И все те ужасы, которые происходили с молодыми людьми в последнее время, я уверен, случались из-за употребления "марок", а не спайсов.

При этом стоит помнить, что даже от никотина можно погибнуть. Ребенок отравится насмерть, если выкурит несколько сигарет подряд. Думаю, и от спайса можно умереть таким образом. У меня в отделении были пациенты, которые выкуривали по 10—15 доз спайса в сутки. Если бы такую порцию принял неподготовленный человек, думаю, он тоже мог бы погибнуть.

— Понимают ли потребители спайсов, что они наркозависимы?

— У меня есть пациент, который воспитывался в очень обеспеченной, уважаемой и всем известной спортивной семье. Ему за 30 лет, это богатый человек, но с ним невозможно работать. Родственники своей властью кладут его в больницу, он находится там 2—3 недели, с ним занимаются лучшие психологи, но это бессмысленно. Он уже избрал свой образ жизни. Это как вор-рецидивист. Проблема не медицинского характера...

Начинать объяснять опасность зависимостей нужно с сигарет. Многие ли знают, что ежегодно от курения в Беларуси умирает 20 тысяч человек?! Сигареты остаются самым опасным наркотиком в плане смертности! Алкоголь — на втором месте. От него гибнут 6—10 тысяч человек в год. А от наркотиков — только сотни. Согласно американским исследованиям, табак хуже влияет на беременность и плод, чем героин. Но кто об этом знает?

Посмотреть на мир другими глазами

— Кажется, что спайсы — совершенно новое явление для Беларуси. Но, судя по новостям, это сегодня чуть ли не самый популярный вид наркотиков...

— Я четверть века в наркологии и могу рассказать, что и как было. В годы перестройки мы регистрировали в год 10—15 случаев серьезной наркомании. Это было до 1991 года. Как только открылись границы, на рынок хлынули героин и кокаин. Доза героина тогда стоила всего 20—25 долларов, и эта вакханалия продолжалась лет 10. Только благодаря усилиям МВД ситуацию удалось переломить.

Сегодня число потребителей наркотиков в Беларуси оценивается в 80—150 тысяч человек. Большинство из них — потребители опиатов. В каком-то смысле это "естественная" цифра. Примерно такое же число наркоманов в Голландии. Эта страна близка по территории и числу населения к Беларуси. Можно делать определенные выводы. Скажем так: 95% взрослого населения потребляют алкоголь, он дешев и доступен, но по-прежнему алкоголиками становится меньшинство. Есть биологические границы, которые нами еще не познаны. У меня есть надежда, что мы уже уперлись в потолок наркомании и существенного роста числа зависимых не будет.

— В прессе настолько часто стали попадаться истории о молодых людях, погибших от употребления курительных смесей и "марок", что кажется, будто употребляет такие "легкие" наркотики каждый второй подросток. Вот только где они их берут?

— Я недавно общался с мальчиком 17 лет из Марьиной Горки. Он курит спайсы с ноября. Спрашиваю: "Как же у вас распространяются спайсы?" А он говорит, что с этим проблем нет. Все знают, кто распространяет, на каких условиях, где. За сто тысяч рублей можно получить наркотик. Зачем я это говорю? Существует некий миф о том, что психотропы можно заказать только в интернете. Пример Марьиной Горки говорит совсем о другом. При этом юноша уточнил, что все его одногодки хотя бы пробовали спайсы. Те, кто постарше, курят повально.

— Если в курении спайсов для подростков нет ничего необычного, как же парень попал к вам?

— К счастью, родители вовремя заметили, что с ним что-то не так, и притащили в отделение. Нам повезло — у него еще нет клинических признаков зависимости. Он курит эпизодически, у него не развилось специфическое слабоумие, которое встречается у тех детей, которые увлекаются смесями дольше.

— Каков прогноз для подобных пациентов? Сможет ли этот юноша и подобные ему вернуться к нормальной жизни?

— Любой зависимый (опийный наркоман, игрок, алкоголик), если он не слабоумен, может вести полностью трезвую жизнь. Но это зависит не от медицинских процедур. Нет таблетки от употребления спайса, алкоголизма, табакокурения. Человек должен принять решение жить трезво, а потом соблюдать технологии, которые ему предписаны. Практически все мои друзья — алкоголики с большими стажами трезвости, которые изменили свою жизнь.

Человек пьет, курит, колется, потому что у него определенный взгляд на мир. Как правило, он воспринимает окружающую действительность злобной, агрессивной, неприятной. Вот так живут зависимые. Они любят манипулировать, бить на жалость.

От спайсов даже удовольствия нет! Курильщики смесей признаются, что какое-то удовольствие бывает только в первые несколько раз, да и оно сопровождается тяжелыми этапами привыкания. Например, рвет так же, как при курении. И все это для того, чтобы почувствовать себя немного более раскрепощенными. Через месяц и этого состояния нет. Никакого эффекта — только ноги становятся ватными и ни о чем не хочется думать. Кайфа нет, есть только уход от мира. Для того, чтобы отказаться от зависимости, нужно изменить взгляды на жизнь. А это уже за пределами медицины.

Поможет только профессионал

— Белорусские наркологи и психиатры не раз замечали, что родственники зависимых специально тянут с обращением к врачам. По вашему опыту, как часто родственники не решаются заговорить о проблеме?

— По моему опыту, период скрытого течения зависимости значительно преувеличен. Попробуйте попейте или поколитесь так, чтобы никто не заметил! Другое дело, что люди не хотят обращать внимания на это. Я знал примеры, когда жены просто не желали видеть пьянство своих супругов. Потому что заметить какое-то неблагополучие в семье — значит взять на себя ответственность за происходящее. И только когда зависимость приобретает брутальный, непереносимый характер, когда начинается мордобой и из дома пропадают вещи, близкие прозревают.

— Если стало понятно, что близкий человек попал в зависимость, куда бежать, где искать помощи?

— У специалистов. Есть участковые наркологические консультации, на крайний случай — правоохранительные органы. К нам в отделение попал пациент из России, который длительное время искал помощи у психолога на родине. Каждый месяц он отдавал за "лечение" около 600 долларов, но когда попал в нашу программу, понял, что имел дело с шарлатаном. К сожалению, и в Минске много людей, которые называют себя специалистами и без зазрения совести берут деньги за свои услуги...

Мария МАЛЕВИЧ.

РЕГИСТРАТУРА

Червь в... глазу

За прошлый год в стране был зарегистрирован 21 случай заражения дирофиляриозом. При этом заболевании в теле человека развиваются и перемещаются глисты.

По словам врача-паразитолога Республиканского центра гигиены, эпидемиологии и общественного здоровья **Андрея Веденькова,** дирофиляриоз для Беларуси перестал быть экзотическим заболеванием. Специалист также отметил, что в нашей стране до середины 1990-х годов не было ни одного случая дирофиляриоза.

Дирофиляриоз вызывает паразитирование в организме человека круглых червей рода Dirofilaria. Личинки глистов попадают в организм через укусы комаров. Источниками инфекции являются кошки и собаки. Инкубационный период после укуса комара длится до года, за это время личинка вырастает до 15—20 сантиметров. Она может двигаться под кожей. *"Появляется опухоль,* — рассказал врач, — *которая перемещается на 15 см в сутки. Излюбленное место локализации личинки — глаза".*

По словам специалиста, профилактикой может быть защита от укусов комаров.

ДА ЎВАГІ!

«Алтайскі знахар» не лечыць?

У паштовых скрынях жыхары Мінска і Магілёва нярэдка знаходзяць рэкламу "лячэбнай алтайскай касметыкі". Міністэрства гандлю Беларусі засумнявалася ў яе натуральнасці і карыснасці.

"Міністэрства гандлю ўстанавіла, што праз паштовыя скрыні ў Мінску і Магілёве распаўсюджваецца неналежная рэклама бальзама „Алтайский целитель", комплексаў „Каменное масло +7", „Сибирская лиственница +7", крэма „Добродея живичный +7"*, — паведамілі ў прэс-службе Мінгандлю.

Паводле дадзеных Міністэрства аховы здароўя, гэтыя прадукты не зарэгістраваны на тэрыторыі нашай краіны ні ў якасці лекавых сродкаў, ні ў якасці медыцынскіх вырабаў. Аднак рэклама змяшчае інфармацыю пра лячэбныя ўласцівасці.

ПАД ГРАДУСАМ

Дажджы і мокры снег

У Беларусі на гэтым тыдні чакаецца дажджлівае надвор'е, паведаміў начальнік службы гідраметэаралагічных прагнозаў Рэспубліканскага гідраметэацэнтра **Дзмітрый Рабаў.**

Ужо сёння днём месцамі чакаюцца кароткачасовыя дажджы. Тэмпература паветра днём ад плюс 9°С па паўночным усходзе да плюс 20°С па паўднёвым захадзе.

У **сераду** на большай частцы тэрыторыі дажджы, у асобных раёнах магчымы навальніцы. Ноччу і раніцай месцамі туман. Тэмпература паветра ноччу плюс 4—11°С, днём плюс 5—12°С, па поўдні плюс 13—15°С.

У **чацвер** ноччу на большай частцы тэрыторыі, днём па паўднёва-заходняй палове кароткачасовыя ападкі, галоўным чынам дождж. Ноччу і раніцай месцамі па краіне туман. Тэмпература паветра ноччу плюс 1—6°С, па паўночным усходзе 0 — мінус 2°С, максімальная днём плюс 4—9°С, у паўднёва-заходніх раёнах плюс 10—13°С.

"Пачынаючы з пятніцы з ростам атмасфернага ціску дажджоў стане менш, тэмпература крыху павысіцца", — паведаміў Рабаў.

У **пятніцу** месцамі кароткачасовыя ападкі (дождж, мокры снег). Тэмпература паветра мінімальная ноччу мінус 3°С — плюс 3°С, максімальная днём плюс 4—9°С, па паўднёвым захадзе ноччу плюс 4—6°С, днём плюс 10—14°С.

СІТУАЦЫЯ

Круціце педалі!..

У рэдакцыю звярнуўся дзіцячы трэнер Эдуард Форман і з адчаем заявіў: "Дапамажыце! Дзяцей выганяюць на вуліцу..."

Эдуард Аляксандравіч Форман — майстар спорту па веласпорце. Раней працаваў на ўзроўні зборнай, зараз яго асноўнае месца работы — спартыўная школа прафсаюзаў. Але ў 2010 годзе ён знайшоў яшчэ адно захапленне...

"У 2009 годзе ў сталічным мікрараёне "Малінаўка" адчынілася сярэдняя школа №25, — распавёў наш суразмоўца. — *Мы знайшлі агульную мову з дырэктарам, было дазволена абсталяваць памяшканне ціра пад веласекцыю і займацца з дзеткамі. Такім чынам у нас з'явілася спартыўная база. Практычна ўсё рабіў сам — набываў фарбу, рабіў рамонт... У ціры дзеці займаліся, калі на вуліцы было холадна, але школьнікам падабалася, з'явіліся вынікі. Школа стала лепшай у раёне на спаборніцтвах па веласіпедным ваджэнні, удзельнічалі ў першынстве горада, дзеці атрымлівалі свае першыя перамогі... У мяне былі дзве групы па дзесяць чалавек. Навучэнцы займаліся не толькі веласпортам, а і агульнафізічнай падрыхтоўкай, вывучалі ПДР, праводзілі шахматна-шашачныя турніры. Сітуацыя змянілася, калі прыкладна год таму ў школе з'явіўся новы дырэктар — Вольга Аляксандраўна Якушык. Праз пэўны час я даведаўся, што нейкія камерсанты на нашай базе ў ціры вырашылі зрабіць трэнажорную залу. Як кажуць, круціце педалі, пакіньце памяшканне..."*

Пасля гэтага Эдуард Аляксандравіч вырашыў звярнуцца па дапамогу ў Федэрацыю веласіпеднага спорту Беларусі. Тым больш што кіруе федэрацыяй старшыня Мінскага гарвыканкама Мікалай Ладуцька, а дапамагае яму ў грамадскай арганізацыі Віталь Жмака — былы вучань Эдуарда Формана.

"Не дапамаглі ці не захацелі дапамагчы, — з сумам канстатуе трэнер. — *Відавочна, што школа хоча зарабіць грошы, але чаму пры гэтым павінны цярпець дзеці? У школьнікаў, іх бацькоў запыталіся, ці патрэбны ім тыя трэнажоры? Сумна і крыўдна, што ў нас такое стаўленне да дзіцячага спорту".*

"Народная Воля" выслухала і іншы бок. І ў дырэктара — **Вольгі Аляксандраўны ЯКУШЫК** — з гэтай нагоды свой погляд.

— Пра якую базу можна казаць, калі ў трэнера займаецца чатыры школьнікі? — кажа яна. — Катаюцца на веласіпедах, але ж гэта не масавая спартыўная секцыя. Няма ніякіх дзвюх груп па дзесяць чалавек... Папярэдні дырэктар дазволіў Эдуарду Аляксандравічу праводзіць там заняткі, і раней дзеці хадзілі, але затым перасталі. На тое ёсць свае прычыны. Але ён не мае ніякіх юрыдычных паўнамоцтваў на залу. Рашэнне аб рэканструкцыі памяшкання ціра прымалася не мной, а ёсць дакумент Мінгарвыканкама за подпісам Ладуцькі. І нічога адкруціць назад я ўжо не магу.

— У ціры будуць камерсанты?

— Камерцыйная фірма зробіць там трэнажорную залу з умовай яе бясплатнага наведвання школьнікамі і супрацоўнікамі школы. Дарэчы, працэдура пачалася гады два таму, калі працавала яшчэ папярэдні дырэктар. Былі падпісаны ўсе дакументы на ўзроўні ўпраўлення адукацыі і выканкама. І мы днямі Эдуарду Аляксандравічу гэтае рашэнне далі... А ўвогуле, веласпортам дзеці павінны займацца альбо на вуліцы, альбо ў спецыяльным памяшканні. Але ніяк не ў школе. Калі памяшканне было пустым, чалавеку дазволілі там працаваць. Раённы дзіцячы юнацкі клуб бясплатна арандаваў цір пад спартыўную секцыю, аднак, калі дзеці перасталі хадзіць, тады і прынялі рашэнне аб эфектыўным выкарыстанні залы. Таму зараз, згодна з дамовай, да 31 мая веласекцыя яшчэ ў нас будзе працаваць. І пакуль што ніхто нікога не выганяе. Секцыі прапанаваны пакой для захоўвання веласіпедаў і абсталявання. І яшчэ раз паўтаруся: гэта не я вырашыла быццам бы выгнаць са школы Формана. Рашэнне прымалася на ўзроўні горада... Калі б там была масавая секцыя, то я таксама была б у гэтым зацікаўлена. І наогул, Эдуард Аляксандравіч не мой работнік, а спартыўнага клуба. Няхай яго кіраўніцтва і вырашае, дзе яны далей будуць арандаваць памяшканне пад секцыю. У мяне зараз гэтай секцыі не будзе.

...Як бачым, у кожнага свая праўда. Галоўнае, каб у гэтай сітуацыі з-за камерсантаў не пацярпелі дзеці. Бо грошы ў апошні час многім засцяць вочы.

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

Спачуваем...

Вялікая бяда напаткала знанага дзеяча беларускай культуры Міхаіла Паўлавіча Дрынеўскага, мастацкага кіраўніка Нацыянальнага акадэмічнага хору імя Г.І.Цітовіча. Памерла яго жонка **Святлана Васільеўна**, якая у няпросты час аддала шмат творчых сіл станаўленню дэмакратычных выданняў, у тым ліку і "Народнай Волі".

Калектыў нашай газеты глыбока падзяляе гора Міхаіла Паўлавіча і выказвае шчырыя спачуванні яму і ўсёй сям'і з прычыны непапраўнай страты. Святлана Васільеўна была добрай душы чалавекам, старанай працаўніцай-руплівіцай. Яе чулае сэрца заўсёды адгукалася на чужое хваляванне і неспакой. Светлая ёй памяць!

Калектыў рэдакцыі газеты "Народная Воля".

ТРАГЕДЫЯ

Смерць на баскетбольнай пляцоўцы

У мінулыя выхадныя 36-гадовы баскетбаліст гомельскай каманды памёр падчас матча.

На сайце Непрафесійнай баскетбольнай лігі зараз вісіць чорная лента. Аб'ява аб тым, што ў сувязі з жалобай матчы 6 красавіка былі адменены, кароткае спачуванне...

"6 красавіка ў зале БНТУ (Мінск) падчас гульні вышэйшага дывізіёна паміж камандамі "Нафтавік-Караван" (Гомель) і "Вегас" з Брэста прама на пляцоўцы ва ўзросце 36 гадоў сышоў з жыцця ігрок "Нафтавіка" Сяргей МАКСІМАЎ. На чацвёртай хвіліне Сяргей страціў прытомнасць. Ні ўрач лігі, ні прыехаўшая "хуткая" не змаглі яму дапамагчы. Ігрок памёр, так і не прыйшоўшы ў прытомнасць. Мы смуткуем разам з сям'ёй, блізкімі і аднаклубнікамі Сяргея. Гэта не проста інцыдэнт, мы згубілі аднага з членаў нашай баскетбольнай сям'і і цудоўнага ігрока".

Вядома, што падчас гульні Сяргей збіраўся зрабіць кідок мяча, але раптам паваліўся на падлогу, яму зрабілася дрэнна. Каля гадзіны медыкі спрабавалі выратаваць маладога чалавека.

На жаль, не атрымалася...

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

P.S. *У бліжэйшы час мы вернемся да гэтай гісторыі і раскажам пра яе больш падрабязна.*

Адрас рэдакцыі: 220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: тэл. (017) 3286871.
Тэл./факс рэкламнага аддзела: (017) 3286904, 3286906, (029) 7753871
nvonlineinfo@gmail.com
http://www.nv-online.info

ISSN 2071-9647
9 772071 964000 14027

Падпісныя індэксы: 63222, 632222

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ

У сувязі з адсутнасцю магчымасці рэдакцыя матэрыялы не рэцэнзуе і не вяртае, права ўступлення ў перапіску пакідае за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/0494179 ад 03.04.2009. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друк 7.04.2014 у 17.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж 26530 экз. Заказ №1372.